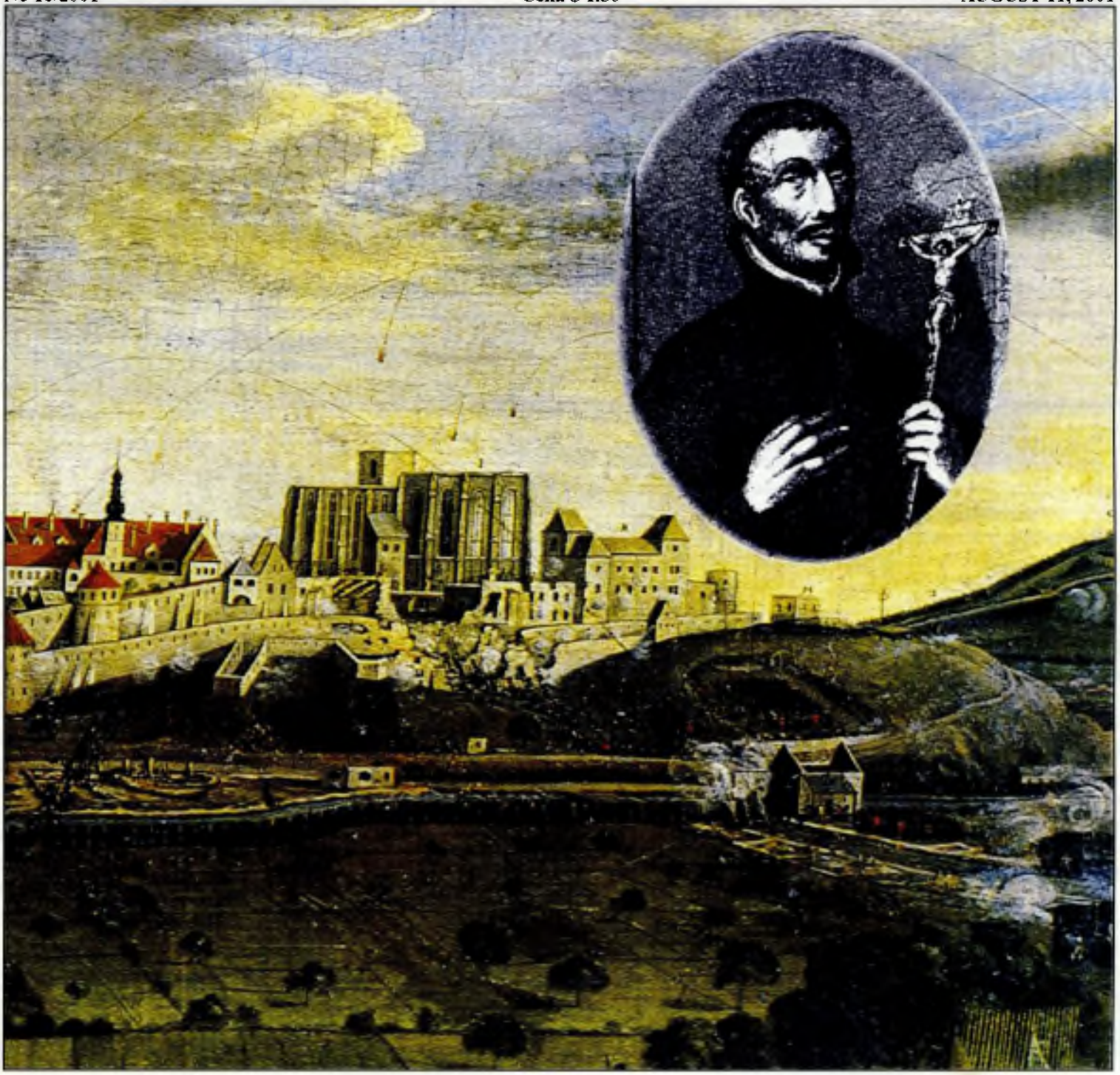
HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V CHICAGU

No 16/2001 Cena $ 1.50 AUGUST 11, 2001

Ctihodný Martin Středa - zachránce Brna

Ctihodný Martin Středa se narodil 11.listopadu roku 1587 v Hlivici ve Slezsku. Jeho otec Martin Středa byl rytíř Čech, v té době byl městským radním; matka se jmenovala Barbora, rozená Polednová a byla sestrou proslulého P. Jiřího Poledne, rektora pražské university.

Od roku 1605 studoval v Praze v semináři sv.Václava, kde tam před ním žil v letech 1600 - 1603 také svatý Jan Sarkander. 25.září 1608 vstoupil do jezuitského noviciátu v Brně, kde po dvou letech složil první řeholní sliby a byl poslán do Štýrského Hradce na filosofická studia, odkud se po jejich ukončení vrátil do Prahy, aby vyučoval na jezuitském gymnáziu a zároveň začal studovat teologii u slavných profesorů Sautina a Filippiho. 8.června 1618 na pondělí svatodušní byli jezuité vyhnáni z Prahy výnosem direktoria protestantských stavů. Bohoslovec Martin byl poslán do Štýrského Hradce, kde kolem velikonoc 1620 přijal kněžské svěcení a příštího roku se vrátil do Prahy, kde se dostala k moci strana katolická. Po dosažení doktorátu z filosofie a teologie se stal profesorem teologie na Karlo – Ferdinandově universitě. 1627 byl jmenován sociem (zástupcem) prvního českého jezuitského provinciála P. Řehoře Rumera, po jehož smrti se stal jeho nástupcem. Do české provincie Tovaryšstva Ježíšova patřily: Praha – Universita a Klementinum, dále koleje v Českém Krumlově, Chomutově, Jindřichově Hradci, Kladsku a rezidence v Jičíně. Na Moravě kolej s akademií v Olomouci, probační dům (noviciát) v Brně – ve Slezsku kolej v Nise. V březnu 1636 byl poslán jako zástupce pražského arcibiskupa Arnošta kardinála Harracha do Klatov, aby tam uvedl jezuity. V těžkých dobách třicetileté války Boží Prozřetelnost postavila do čela Tovaryšstva Ježíšova kněze Martina Středu, muže neobyčejně vzdělaného a hlubokých duchovních hodnot, jak to dosvědčují mimořádné důkazy z jeho života. Jeden ze sloupů české provincie Tovaryšstva Otec Ludvík Crassius, který míval ve sporných otázkách autoritu téměř tak velkou jako církevní Otcové, zastával názor, že „Stredonius (polatinštěné jméno Středa) byl ozdoben vynikajícími i nadpřirozenými dary...“ a náš slavný historik Bohuslav Balbín doplňuje: „Mimořádné milosti, jimiž, jak se domníváme, byl obdařen od Boha, vždy pečlivě skrýval, takže jejich paprsky propouštěl jen jakoby skulinami, nechtěje, aby něco proniklo ven; a to nám vnukalo tušení, že je v jeho hrudi tajemně skryto více, než co navenek ukazoval.“

Ze Slezské Nisy máme závažné svědectví vratislavského biskupa arcikníže te Karla, který navštívil 1624 tamní jezuitskou kolej. Přišel po skončení semináře, který vedl P. Středa. Studenti už byli ze studovny pryč. Zastihl tam jem P. Středu. Stál obrácen ke kříži na stěně a s rukama mírně rozpřaženýma, obklopen září asi jako ranní svítání a vznášející se necelý metr nad podlahou studovny. Jeho studenti, řeholní spolubratři i obyčejní věřící dosvědčují, že měl P. Středa dar levitace (vznesení) a dokonce je zaznamenáno svědectví jezuitského kněze P. Ondřeje Dama o jeho daru bilokace (být viděn současně na dvou místech). Když vyděšení novicové v brněnské koleji hlásili P. Středovi, že jejich spolunovic Krištov Mitschke spadl z vysokého lešení a zůstal ležet v bezvědomí, P. Středa jen padl na kolena a chvíli se modlil a pak jim klidně řekl: „Dobře, dobře, nic mu nebude.“ A opravdu po několika hodinách se novic z bezvědomí probral a nikde neměl ani jedinou modřinu. Podobných zázračných uzdravení na přímluvu P. Středy se uskutečnilo celé desítky.

Roku 1645 švédská armáda pod vedením generála Leonarda Torstensona po dobytí dobře opevněného města Olomouce postupovala na Vídeň, ale v cestě jí stálo Brno, které se připravovalo k obraně pod vedením francouzského velitele Ludvíka Raduit de Souches. Dne 3.května 1645 dorazily k Brnu první švédské oddíly. Dvacet osm tisíc zkušených vojáků, posílených mnohatisícovými oddíly Rakoszyho divokých Kumánů mělo zastavit patnáct set obránců. Z nich byla jen necelá třetina skutečných vojáků. Torstenson, spoléhaje na samotný fakt obrovské převahy, vyzval město ke kapitulaci, ale byl odmítnut. Tuto tří a půl měsíční hrdinnou obranu vystihuje veřejné prohlášení brněnské městské rady, z něhož uvádíme: „Ctihodný Martin Středa velkodušně těšil katolický lid, obležený nepřátelskou zuřivostí a utěšoval občany města předpovědí, aby se nebáli, že nepřítel přes svůj obrovský počet město nedobude. Během obležení předpovídal budoucí události s takovým úspěchem, že kdykoliv obležení měli udělat výpad na nepřítele, Otec Středa jakýmsi instinktem a hlasem shůry předem věděl, zda se vrátí jako poražení nebo jako vítězové a nikdy se nemýlil. Tak veliká byla jeho horlivost a důvěra v Boha, že kdykoliv mělo dojít k boji, Otec Středa po celou noc ležel na zemi a modlitbami prosil za přispění nebeské mocnosti. A tak když zesílil boj, tak on, Kristův vojín, bojoval neúnavně Gedeonovým mečem a byl od Boha vyslyšen.“

Na vybídnutí Otce Martina Středy důstojník Maximilian Říhovský z Dobřic zorganizoval Mariánskou studentskou brigádu, která se proslavila v obraně města a on dosvědčuje, že nejen on

Obléhání Brna 1645 - z leva: kostel sv. Jakuba, kostel sv. Tomáše, v pravo kopec Špilberk s pevností. Nahoře podpis Otce Martina Středy.

Foto na titulní straně:
Svatopetrské návrší s kostelem sv.Petra a Pavla v Brně za švédského obléhání 1645. V medailonu dobová rytina s portrétem Otce Martina Středy.

sám a brněnští obránci, ale dokonce i ze švédského obležení během nejtěžších bojů viděli člověka v jezuitském hábitu vznášejícího se nad kostelem brněnské koleje, tváří i sepjatýma rukama obráceného k Panně Marii, která jako by svým pláštěm ochraňovala celé město. Nikdo nepochyboval o tom, že tím zářícím prosebníkem je Otec Martin Středa.

Začátkem srpna si netrpělivý Torstenson začal uvědomovat, že se v dobytí Brna přepočítal, že utrpěl značné ztráty, okolí města bylo vypleněno a nemohlo poskytovat potřebný proviant a také, že v jeho oddílech se vzmáhá přesvědčení, že město je chráněno „tajemnou mocí," proti které je těžko bojovat. A tak se rozhodl, že 15.srpna provede rozhodný útok a jestli bude odražen, tak obléhání ukončí. Na svátek Nanebevzetí Panny Marie o půl páté ráno začala soustředěná palba na Petrov a na jezuitskou kolej. Do odpoledne došlo na několika místech k průlomu hradeb. Avšak obránci vytrvali na svých pozicích takřka zázrakem. Od té doby se traduje pověst, proč zvony na Petrově zvoní poledne již v jedenáct hodin. Brněnští obránci se totiž dozvěděli, že Torstenson je rozhodnut buď město dobýt do poledne 15.srpna, nebo odtáhnout s nepořízenou pryč. V okamžiku, kdy obráncům sil ubývalo a hrozilo jim přemožení, rozezvučely se zvony oznamující poledne v 11 hodin.

Neporušené tělo Otce Martina Středy v kryptě jezuitského kostela Nanebevzetí P. Marie v Brně

V pozdějších letech byli mnozí pamětníci ochotni přísahat, že poslední švédská koule vystřelená z většího děla na kolej, se pouze bezmocně dokutálela k nohám Otce Středy, který se modlil a znehybněla. Ostatně konečná bilance obléhání nasvědčuje o opravdové ochraně Matky Boží na úpěnlivé modlitby Otce Martina Středy: za 112 dní obléhání padlo 250 obránců a 150 bylo raněných, zatímco ztráty Švédů a jejich spojenců se odhadují až na osm tisíc. O několik let později sám velitel obrany města Brna francouzský generál Raduit de Souches napsal: „Statečnost při obraně dodávaly vroucí modlitby a vytrvalé posty pátera Středy. Kdykoliv jsem měl během onoho obranného boje aspoň trochu volného času, využil jsem jej k návštěvě Otce Martina a k rozhovoru s ním. Vždy jsem si od něho odnášel útěchu a vnitřní pokoj."

V době obležení i po něm, když švédské oddíly odtáhly z vypleněného okolí, nastal všude hlad. Před branou jezuitské koleje stály denně zástuby a bratr vrátný kroutil hlavou, kde se ten chléb jen bere, ví přece, kolik pytlů mouky dovezli do koleje před obležením Brna. Denně rozdává chudým po pecnu chleba, a nyní i dvojnásob, už dávno by se muselo nedostávat a zatím je mouky stále dost. V té době byl pozván na večeři do jezuitského refektáře venkovský farář, který svým farníkům pak vyprávěl: „Večeře již končila, ale my jsme ještě měli stále hlad. Tu vstal Otec Středa, vzal košík s chlebem, už byl poloprázdný a začal obsluhovat. Podal prvnímu krajíc, natáhl ruku další, podal další. Všichni věděli, že v košíku zbyly snad jen drobty, ale jistě žádný kus chleba a tak jako při mysteriích o rozmnožení chlebů vesele natahovali ruce. Jenomže ten údiv, když každý ucítil v dlani pořádný krajíc chleba." Něco podobného čteme v životopise sv.Jana Vianney, faráře Arského (1786-1859).

Martin Středa sepsal pro své duchovní syny pravidla. Je jich celkem 26 a nazývají se „Lumina" (Světla) spirituality P.Martina Středy. 24.světlo zní: „Budeš-li mít k Bohu stálý důvěrný vztah, budeš s ním jako jeden duch. V osobním životě a ve světských zmatcích si počínej tak, aby tě vedl o ovládal duch a aby ses v ničem nepřiklonil k marnostem těla, k žádostivosti a světu, nýbrž abys kráčel stále před Boží tváří!" A Martin Středa opravdu žil v neustálém spojení s Bohem, takže když 26.srpna 1649 umíral v Brně na souchotiny, jeho současníci byli přesvědčeni, že umírá světec v křestní nevinnosti. Při otevření jeho hrobu r. 1876 v kostele Nanebevzetí Panny Marie bylo zjištěno, že jeho tělo je neporušené. Proces blahořečení je již téměř uzavřen.

Obraz Panny Marie Svatotomské, ochránkyně města Brna, se dnes nachází v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně. Je uctíván jako zázračný, neboť v roce 1645 se prý právě tento obraz zjevil nad městem obléhaným Švédy. Od této události je považován za palladium – symbol ochrany města Brna. Tentýž obraz se zjevil na obloze ještě jednou, v roce 1742, kdy Brno bylo obléháno spojenými prusko-saskými vojsky v období bojů o dědictví rakouské. Milostný obraz Černé Madony z 8.-9.stol. byl do r.1783 uložen v klášterním kostele augustiniánů u sv. Tomáše a potom přenesen na Staré Brno.

Martin Středa složil modlitbu k Duchu svatému, jež končí: „Hle, Tobě patří všechno, co mám. Sem bezvýhradně Tvůj a ani nechci nic víc a ani patřit někomu jinému než Tobě. - Amen."

Karel Chrobák

Liturgická čtení

20.neděle v mezidobí - 19.srpna 2001

1.čtení - Jer 38, 4-6. 8-10

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Úředníci řekli králi: „Ať je zabit tento člověk, neboť oslabuje ruce bojujícího mužstva, které zůstalo v tomto městě, i ruce všeho lidu, když k nim mluví takové řeči, protože nehledá tento člověk blaho tohoto lidu, ale jeho neštěstí."

Král Sidkijáh řekl: „Hle, je ve vašich rukou" - neboť král proti nim nic nezmohl. Vzali tedy Jeremiáše a uvrhli ho do cisterny královského prince Malkijáha, která byla ve vězeňském dvoře; spustili Jeremiáše po provazech do cisterny, ve které nebyla voda, ale jen bahno; a Jeremiáš zapadl do bláta.

Etiopan Ebedmelech vyšel z královského paláce a řekl králi: „Můj pane, králi, tito muži se dopustili zlého činu vším, co spáchali proti proroku Jeremiášovi, když ho vsadili do cisterny. Umře v ní hladem, neboť v městě už není chléb."

Tu rozkázal král Etiopanu Ebedmelechovi: „Vezmi s sebou odtud tři muže a vytáhni proroka z cisterny, dřív než umře."

2.čtení - Žid 12, 1-4

Čtení z listu Židům.

Bratři!

Nesmírné je množství těch, kteří se na nás dívají! Odhoďme proto všecko, co by nás mohlo zatěžovat, všecko, co by nás mohlo rozptylovat, a vytrvale běžme o závod, který je nám určen. Mějme oči upřeny na Ježíše: od něho naše víra pochází a on ji vede k dokonalosti. Místo radosti, která se mu nabízela, vzal na sebe kříž a nic nedbal na urážky; nyní sedí po pravé straně Božího trůnu.

Myslete na toho, který snesl, když mu hříšní lidé prudce odporovali, abyste neumdlévali a vnitřně neochabovali. Vždyť jste v boji proti hříchu ještě nekladli odpor až do krve.

Evangelium - Lk 12, 49—53

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul! V křest mám být ponořen, a jak je mi úzko, než bude vykonán!

Myslíte, že jsem přišel dát mír na zemi? Ne, říkám vám, ale rozdělení. Od nynějška totiž bude rozděleno pět lidí v jednom domě: tři proti dvěma a dva proti třem. Budou rozděleni otec proti synovi a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snaše a snacha proti tchyni."

Myšlenky ke čtením

1. čtení

Roku 597 př. Kr. ovládli Babyloňané Jeruzalém a deportovali horní vrstvu národa spolu s králem Jojakimem do Babylona. Nabuchodonozor nově uspořádal poměry v Judsku, které zůstalo vazalským státem pod vedením vlastního krále Sidkijáha. Navzdory varováním Jeremiáše, který hlásal poslušné podřízení se babylonské světovládné moci, jako podřízení se vůli Boží, vypověděl Sidkijáh, podněcovaný předáky svého lidu, Nabuchodonozorovi svou vazalskou věrnost. Sidkijáh spoléhal na pomoc Egypta, ale ta byla neúčinná. To, co Jeremiáš hlásal, se skutečně naplnilo. V červenci 587 př. Kr. vnikli babyloňané do města. Sidkijáh byl při pokusu o útěk zadržen a dopraven k Nabuchodonozorovi. Jeruzalém byl vydrancován a vypálen.

Muselo být jistě velmi těžké pro Jeremiášovy současníky pochopit, že Hospodin, který v dějinách tolikrát zasáhl a zřejmým zázrakem zachránil svůj lid, v této situaci nezasáhne; pochopit, že Hospodinovou cestou je v tomto případě cesta prohry, ba jakoby zrady (přidat se k Chaldejcům). A přece - Jeremiáš je pravým prorokem, ostatní jsou nepravými proroky a svádějí lid. Opět tedy otázka: jak poznat proroka pravého od nepravého? Text nabízí jedno řešení: pravý prorok nepravého proroka nepronásleduje, stačí mu jeho pravda, nepotřebuje protivníka ničit. Naproti tomu nepravý prorok, který se neopírá o sílu pravdy Hospodinovy, se cítí být ohrožen a proto sahá k násilí. Tak, jak Boží slovo, které se stalo k Jeremiášovi, a události, které probíhaly v Jeruzalémě, rozdělily lid na dva tábory, tak ještě více, hlouběji rozděluje slovo Ježíšovo, jeho postava, jak čteme v evangeliu.

2. čtení

Slova povzbuzení přirovnávají křesťanský život k závodnímu běhu. Ten je vždy časově ohraničený, podobně jako pozemský život, a namáhavý. Podstatné ale je vědomí cíle. Křesťan má mít při celém běhu života oči upřeny na Ježíše. Není to utěšený pohled, Ježíšovo utrpení zde není zapřeno, ale vyzdviženo. Ale jsme povzbuzováni k tomu, abychom přesto v aréně světa obstáli a nezalekli se trápení.

Evangelium

Doba Ježíšova působení byla dobou rozhodování. Ježíšovi učedníci se mají rozhodnout pro Boha. Ježíš naznačuje budoucnost. Slovo „oheň" lze chápat jako symbol Ducha sv., ale také připomíná soud, který zemi spálí. Křest jako mučednictví, které mnozí podstoupí bude zdrojem očištění. Mesiáš byl chápán a očekáván jako ten, kdo přináší spásu a pokoj. Ježíši však nejde o stav mírové politiky velmocí, ani o přivedení člověka do pouhého stavu klidu. Naopak - na Ježíšově postavě dochází k třídění, k rozhodnutí. Mají-li lidé možnost svobodně se rozhodovat, pak tato rozhodnutí vedou k rozdělení.

Uvážíme-li Ježíšovu naprostou oddanost Otci, kterou požaduje i od svých následovníků, jeho naprosté vsazení na pravdu a dobro, pak je jasné, že cesta za ním, nemůže nikdy najít souhlas u těch, kteří se Otci příčí. Dějiny světa znamenají zřejmě mnohem víc stálý zápas dobra a zla (v globále ovšem Bohem vyhraný, ale pro každého jednotlivce aktuální a otevřený), než se běžně připouští. Laciná slova o míru, která toto neslučitelné rozdělení mezi dobrem a zlem přehlížejí, jsou slova falešných proroků. Nadějí k míru je obrácení, nejen koexistence dobra a zla.

Pro osobní život křesťana pak z těchto slov neodbytně a jasně vystupuje požadavek plného a trvalého rozhodnutí se. Nelze být současně s Ježíšem a proti němu, nelze být ani neutrální.

Stůl Slova – P. Ing. Aleš Opatrný

Myšlenky ke čtením

1. čtení

Dnešní perikopa nám dává určitý obraz o pospolitosti Izraele po návratu z babylonského zajetí. Nebyly to doby zářivé, jak bylo zřejmě očekáváno. Lid procházel velmi svízelnými všedními dny a starostmi obnovy země a trpěl sociálními a politickými těžkostmi. Předchozí verše proroctví 66, 15-17 představují příchod Jahve k soudu nad národy, tedy jeho příchod, který znamená pro pohanské národy odsouzení. Tím víc překvapí přátelský postoj vůči pohanským národům od verše 18 (to už je naše čtení): soud tak není podán jako akt pomsty Hospodina, ale jako očistný soud. Tedy i vůči pohanům je Boží jednání činem spásy - je to shromáždění všech národů, aby nahlíželi slávu Jahve.

Za celým úryvkem můžeme pocítit velikou představu o naprosté suverenitě Hospodinově. Přitom to nejsou slova ani velikášská, ani sektářsky útočná. Jsou to zřejmě slova, vycházející z bohatého poznání Hospodina. A právě tato suverenita, přesažnost lidských možností a měřítek, nadřazenost Jahve nade vše je obzorem, na němž může být viděna současně jak jedinečnost vyvolení Izraele, tak i Boží vůle najít a zahrnout do spásy všechny národy, tedy všechny lidi.

2. čtení

Opět slovo povzbuzení, a to těm, kteří se v nastalém utrpení zřejmě cítili být Bohem buď opuštěni, nebo dokonce zrazeni. Utrpení těchto věřících ale neznamená v žádném případě konec Boží přízně, opuštění Bohem. Svazek zůstává, Boží otcovství se nezměnilo, poklad v nebi nezrezivěl. Jen člověk musí uznat, že v nebi ještě není. A má si připravit přímé stezky, čili napravit svůj život, aby se při zkoušce sám ještě více nepochroumal.

Evangelium

Ježíš dnes mluví o „dveřích", které vedou k Božímu království. V době Ježíšově se mezi rabíny diskutovalo o tom, zda se na zemi mesiášského času účastní celý Izrael, nebo jen jeho část a zda konečný stav, stav po „konci světa" bude znamenat spásu pro celý Izrael, nebo zas jen pro jeho část. Ježíš upozorňuje, že otázka spásy se týká naprosto všech lidí a při tom každý sám bezprostředně a osobně je vyzván k rozhodnutí.

I když dnes snad nikdo nežije život příliš snadný a mnozí jsou uhoněni, unavení, žijeme přesto ve světě, který v zásadě propaguje širokou cestu, pohodlný vstup, neomezenou nezodpovědnost jako ideál, v němž by bylo člověku dobře. Co je lehčí, je samo sebou předkládáno jako lepší. Protože Boží plán spásy bere člověka vážně, musí i ten, kdo chce mít na spáse podíl, vzít vážně sebe, svůj život a jeho požadavky. To neznamená udělat se středem světa, ani to není výzva k lehkomyslnosti. Ale znamená to dostát „rozměrům" člověka i životem jejich důstojnosti a možnostem, i když je to těžké. Další starostí dnešního člověka by mělo být, aby si uvědomoval, kam svým životem jde a vstupuje, kam vedou dveře, do nichž se tlačí - zda vedou skutečně do království. Shrňme: člověk by měl tuto perikopu promyslet ne jako slova strašení, ale jako slova, vedoucí ke skutečné životní moudrosti.

Stůl Slova P. Ing. Aleš Opatrný

Liturgická čtení

21.neděle v mezidobí – 26.srpna 2001

1.čtení - Iz 66, 18-21

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin:

„Znám jejich skutky a jejich myšlenky. Přijdu, abych shromáždil všechny národy a jazyky. Přijdou a uzří mou slávu. Udělám na nich znamení a pošlu některé z těch, kdo se zachrání, k národům Taršíše, Putu, Ludu, Mešechu, Rosu, Tubalu, Javanu, k dálným ostrovům, které o mně neslyšely mluvit a neviděly mou slávu.

Budou hlásat národům mou slávu. Přivedou všechny vaše bratry ze všech národů jako dar Hospodinu na koních, na vozech, na nosítkách, na mezcích a na velbloudech na mou svatou horu do Jeruzaléma - praví Hospodin - jako když synové Izraele přinášejí v čistých nádobách dary do Hospodinova domu. A také z nich si vezmu kněze a levity" - praví Hospodin.

2.čtení - Žid 12, 5-7. 11-13

Čtení z listu Židům.

Bratři!

Pustili jste z hlavy, že Bůh vás povzbuzuje jako své syny: „Když tě Pán vychovává, můj synu, neber to na lehkou váhu, ani neklesej na mysli, když tě kára. Pán totiž trestá toho, koho má rád, a šlehá každého, koho uznává za svého syna."

V té kázni vytrvejte! Bůh s vámi jedná jako se svými dětmi. Vždyť kterého syna otec nekárá?

Pokud ovšem taková přísná výchova trvá, nezdá se radostná, nýbrž bolestná, ale potom to nese těm, kdo tou školou prošli, ovoce míru, totiž spravedlnost. Posilněte proto ochablé ruce a klesající kolena. Připravte pro své kroky přímé stezky, aby se chromý úd nevymkl, ale spíše uzdravil.

Evangelium - Lk 13, 22-30

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš se ubíral od města k městu, od vesnice k vesnici, učil a pokračoval v cestě do Jeruzaléma.

Někdo se ho zeptal: „Pane, je málo těch, kdo budou spaseni?"

Řekl jim na to: „Usilujte o to, abyste vešli těsnými dveřmi! Říkám vám: Mnoho se jich bude snažit vejít, ale nebudou moci. Jakmile se pán domu zvedne a zavře dveře, a vy zůstanete venku a začnete tlouci na dveře a volat: ‚Pane, otevři nám!', odpoví vám: ‚Neznám vás, odkud jste.' Tu začnete říkat: ‚Vždyť jsme s tebou jedli a pili a učil jsi u nás na ulicích!'

Ale on vám odpoví: ‚Nevím, odkud jste. Pryč ode mě, všichni jste páchali nepravosti!' Tam bude pláč a skřípění zubů, až uvidíte, jak Abrahám, Izák, Jakub a všichni proroci jsou v Božím království, ale vy budete vyhnáni ven. A přijdou od východu a od západu, od severu a od jihu a zaujmou místo u stolu v Božím království.

Ano, jsou poslední, kteří budou prvními, a jsou první, kteří budou posledními."

ZE SVĚTA

Prezident Bush na audienci u papeže - Svatý otec přijal 23.července dopoledne prezidenta Spojených států George W. Bushe ve své letní rezidenci v Castel Gandolfo. Jan Pavel II. během setkání mimo jiné připomněl, že američtí otcové - zakladatelé „byli vedeni hlubokým smyslem pro zodpovědnost, aby hledání obecného blaha bylo dosahováno s úctou k Bohem dané důstojnosti a k nezcizitelným právům každého člověka. Amerika se stále poměřuje vznešeností své zakladatelské vize, která chce budovat svobodnou, kvalitní a spravedlivou právní společnost.“ „Úcta k lidské důstojnosti a víra v rovnocennou důstojnost všech členů lidské rodiny, úcta všech lidí k přírodě, politika otevřenosti k imigrantům, zrušení nebo značné snížení dluhů chudších zemí, podpora míru pomocí dialogu a vyjednávání, nadřazenost vlády zákona - to jsou priority, které vůdcové rozvinutých národů nemohou opomíjet. Globální svět je v podstatě světem solidarity.“ Svatý otec dále poznamenal, že „úcta k důstojnosti každého člověka má své nejvyšší vyjádření v respektování náboženské svobody. Toto právo je prvním právem jmenovaným v Listině práv vašeho národa (...) a podpora náboženské svobody zůstává důležitým cílem americké politiky v nitru mezinárodní komunity.“ V závěru Svatý otec zdůraznil důležitost politických a morálních postojů v oblasti práva na život. „Zkušenost nám již ukazuje, jak tragické prokletí svědomí provází útok na nevinný lidský život v matčině lůně, což vede k souhlasnému postoji s podobnými zly jako je eutanázie, vraždy dětí a v poslední době návrhy na vytvoření výzkumu lidských zárodků, které jsou určeny ke zničení během tohoto procesu.“

Po soukromém setkání, které proběhlo ve velmi srdečné atmosféře, Jan Pavel II. pozdravil první dámu Lauru Bushovou a prezidentovu dceru Barbaru. Prezident Spojených států se poté setkal s kardinálem Angelem Sodanem, státním sekretářem, kterého doprovázel arcibiskup Jean Luis Tauran, sekretář pro vztahy se státy. Během rozhovorů byly zopakovány nejdůležitější otázky ústředního zájmu pro mezinárodní komunitu. Prezident Bush si přál sdělit Svatému otci své dojmy z právě proběhlého summitu G-8 v Janově. Zvláštní pozornost byla věnována situaci na Středním východě. Dále bylo diskutováno o úctě k lidským právům, včetně práva na svobodu vyznání - zvláště v Asii, o solidaritě s rozvojovými zeměmi, zvláštní pozornost byla věnována nejchudším zemím. *ČBK*

Japonská vládní koalice udrží po volbách v horní komoře většinu - Ve volbách 29.července, ve kterých se rozhodovalo o obsazení poloviny míst horní komory japonského parlamentu, získala vládní koalice tří stran většinu. Japonský premiér Džuničiró Koizumi tvrdí, že tak dostal jasný mandát k provedení hospodářské reformy. Upozornil, že její výsledky budou patrné až po dvou či třech letech. Pro kontrolování většiny ve sněmovně, která je z poloviny obměňována každé tři roky, koalice potřebovala obdržet 63 mandátů, podle průzkumů jich získala 70 až 84. Vliv Sněmovny poradců je menší než pravomoce dolní komory – Sněmovny reprezentantů. Japonské politické elity se však shodují v tom, že hlasování mělo charakter neoficiálního referenda o ekonomických reformách vlády.

Indonéským viceprezidentem zvolen umírněný muslim Haz - Indonéský parlament zvolil viceprezidentem země umírněného muslimského předáka Hamzaha Haze. Funkce viceprezidenta se uvolnila poté, co její dosavadní držitelka Megawati Sukarnoputriová převzala post hlavy státu po sesazeném prezidentu Abdurrahmanovi Wahidovi. Hamzah Haz je předsedou muslimské Strany pro jednotu a rozvoj, která je třetí největší v parlamentu. Zvítězil až ve třetím kole hlasování 26.července, v němž se utkali dva nejlépe postavení kandidáti z předchozích dvou kol, během nichž se nerozhodlo. Jeho oponentem byl Akbar Tandjung z bývalé vládnoucí strany Golkar, nad nímž Haz nakonec zvítězil s velkou převahou. Prosazení umírněného muslima na post viceprezidenta by podle očekávání mělo poskytnout rozhodující stabilitu vládě Sukarnoputriové.Agentura Reuters však připomíná, že Haz v roce 1999 zmařil tehdejší prezidentské ambice Sukarnoputriové, když se nechal slyšet, že žena nemůže být schopná vést převážně muslimský národ. Boj o post hlavy státu tehdy vyhrál Wahid, nedávno sesazený pro údajnou korupci.

Zemřel bývalý polský komunistický vůdce Edward Gierek - V polském Těšíně v neděli 29.července ve věku 88 let zemřel dlouholetý polský komunistický vůdce Edward Gierek. Bezprostřední příčinou smrti tohoto bývalého prvního tajemníka Ústředního výboru Polské sjednocené dělnické strany (PZPR) bylo vážné plicní onemocnění, informovala o tom agentura PAP s odvoláním na Gierkova syna Adama. Edward Gierek se narodil 6. ledna 1913 v Porabce u Sosnowca v hornické rodině. V roce 1923 emigroval společně s matkou do Francie, kde od svých 13 let pracoval jako horník. Působil ve francouzské komunistické straně. Později byl za účast v hornické stávce vyhoštěn zpět do Polska. Usadil se ale na devět let v Belgii. Od roku 1949 působil ve funkci prvního tajemníka vojvodského ústředního výboru PZPR v jihopolských Katovicích. O pět let později se stal členem celostátního výboru strany a vystřídal řadu stranických funkcí. V prosinci 1970 se po masakru pracujících na polském pobřeží a odstoupení Wladyslawa Gomulky stal prvním tajemníkem ÚV PZPR. Jeho vláda zahájila s pomocí zahraničních úvěrů rozsáhlé investice do polského hospodářství. Z tohoto období pochází například obří katovická huť. Jeho „dítkem“ byla rovněž výroba malých Fiatů 126p v Polsku. Úvěry, které na realizaci hospodářských plánů získal, ale Polsko bude splácet ještě po řadu příštích let. Po vzniku Solidarity v roce 1980 musel odstoupit z vedení strany. O rok později byl vyloučen z PZPR úplně jako osoba, která odpovídala za tehdejší politickou a společensko - hospodářskou krizi. Po těchto událostech se stáhl z politiky a žil až do smrti v jihopolském Ustroniu.

Po zatopení čínského dolu zahynulo asi 200 horníků - V dole v okrese Nan-tan v provincii Kuang-si na jihozápadě Číny přišlo o život sedmdesát horníků a dalších 130 je pohřešováno poté, co jej náhle 16. července zatopila voda z opuštěné šachty. Informoval o tom Deník šanghajské mládeže, odvolávající se na svědectví zaměstnance dolu. Podle svědka neštěstí s velkou pravděpodobností nepřežil nikdo, ačkoli bylo okamžitě uvedeno do provozu tucet pump. Vypumpování části dolu ale umožnilo jen objevit mrtvá těla horníků. List také uvádí, že vedení dolu se snažilo záležitost retušovat. Jednak chtělo zabránit čínským novinářům v přístupu k šachtám a jednak v tichosti začalo vyplácet v přepočtu 2400 dolarů za každou oběť rodinám obětí. V Číně jsou důlní neštěstí vzhledem k naprosto nevyhovujícím bezpečnostním podmínkám velmi častá. 22.července zahynula více než stovka horníků v dole v čínské provincii Ťiang-su na jihovýchodě země po výbuchu třaskavého plynu. Letos přišlo v Číně o život oficiálně nejméně 3000 horníků a loni kolem 5000. Odborníci ale odhadují, že ročně v Číně umírá kolem 10 000 horníků.

Bush připravuje amnestii pro ilegální pracovníky - Po prosazení daňových škrtů se americký prezident Bush chystá k naplnění dalšího významného volebního slibu. Spojené státy se mají stát vstřícnější vůči cizincům, kteří tam načerno pobývají a pracují. Předběžné propočty ukazují, že program by se týkal asi tří miliónů ilegálních pracovníků, tedy asi poloviny jejich celkového počtu. Podle návrhu, který připravují společně ministr zahraničí Colin Powell a ministr spravedlnosti John Ashcroft, obdrží cizinci status „hostujícího pracovníka." Na jeho základě budou moci požádat o legalizaci pobytu, ovšem pokud splní některé podmínky týkající se například trestního rejstříku a doby, po kterou se bez přerušení na americkém území zdržují. I když je program zaměřen především na Mexičany, ozývají se mezi kongresmany hlasy, aby se vztahoval i na ostatní národnosti. Možná tedy i na tisíce Čechů a Slováků, kteří přišli do Spojených států po roce 1989. Navrhovaný program je spolu s reformou imigrační politiky zvažovanou v Kongresu největší strukturální změnou přistěhovaleckých pravidel od roku 1986, kdy prezident Reagan legalizoval pobyt asi tří miliónů ilegálních zahraničních pracovníků, většinou Mexičanů. Proč se odhodlal k takovému kroku právě Bush? Podle pozorovatelů je důvod zcela pragmatický. Ve vnitropolitické oblasti znamená legalizace přistěhovalců pozdější přesun jejich hlasů od demokratů k republikánům. Hlasy menšin přitom mohou rozhodnout, kdo bude příštím prezidentem. Druhým důvodem je snaha o zlepšování vztahů s Mexikem, které naléhá na lidský přístup k ilegálním imigrantům. Proto chce Bush oznámit opatření někdy na počátku září před oficiální schůzkou s novým mexickým prezidentem Vicentem Foxem. Nemalou roli hraje i vcelku smířlivý postoj americké veřejnosti k cizím pracovníkům zaplňujícím nekvalifikovaná místa. Po dlouhé době vítají cizince i odborové centrály, které v nich nespatřují konkurenci na trhu pracovních sil, nýbrž vítané rozšíření členské základny a tím posílení vyjednávacích pozic. Stěžovat si nemůže ani policie. Dokumenty zaopatření cizinci jsou snáze kontrolovatelní a jsou mnohem méně náchylní k páchání trestné činnosti.

„Nějaká forma zákonného pardonu je jedinou cestou, jak problém (ilegální imigrace) vyřešit," prohlásil senátor Orrin Hatch, republikán z Utahu. Pro legalizaci se vyslovil i senátor Edward Kennedy za demokraty. Ti jen doporučují, aby se legalizaci pobytu těšili i další národnosti, nejen Mexičané, třebaže tvoří jádro přistěhovalců. Menšina kongresmanů chystaný krok kritizuje. „Je to kopanec do zubů tisícům lidí, kteří chtějí do Spojených států vstoupit legálně. Místo toho jim Spojené státy vzkazují - nač čekat, proklouzněte sem! Ať vstoupíte legálně, nebo ne, budete mít právo pobytu nebo občanství co nevidět," zhodnotil republikánský poslanec Sněmovny reprezentantů Tom Tancredo. Podle Roberta Byrda, republikánského senátora z Virgínie, odměňuje program porušovatele zákona. Byrd podpořil Reaganovu amnestii, ale nyní se dívá na podobný krok skepticky. „Ilegální imigrace vyskočila z pěti miliónů osob v roce 1986 na dnešních sedm až třináct miliónů. Neměli bychom opakovat minulé chyby," prohlásil Byrd.

Pentagon vyvíjí vesmírný bombardér - Ministr obrany USA Donald Rumsfeld se rozhodl modernizovat armádu. Nepřítel, jenž by zaútočil na kterémkoliv místě na světě, by měl být podle vyjádření představitele Pentagonu pro časopis News week „rychle poražen s minimálním nasazením sil." Důkazem může být i chystaný projekt vesmírného bombardéru. Do třiceti minut po startu bude prý nový letoun schopen zničit jakýkoli cíl na Zemi. Rumsfeldovi plánovači jsou přesvědčeni, že cestou k dosažení tohoto cíle je nasazení nových zbraňových systémů. Finanční prostředky na jejich vývoj a nasazení mají být získány díky úsporám, které má přinést plánovaná redukce početního stavu armády a uzavření některých zámořských základen.Novým trumfem „armády 21. století" by se měl stát i strategický bombardér operující v „suborbitální výšce" - asi 100 kilometrů nad zemským povrchem. Zahájení práce na tomto programu ministr Rumsfeld nařídil minulý měsíc. Podle záměru konstruktérů by měl být „vesmírný bombardér" schopen do 30 minut po startu zasáhnout cíl kdekoliv na naší planetě. Podle informací amerického listu Los Angeles Times by měl nový bombardér představovat pilotovaný letoun, jehož koncepce vychází z již zkoušeného prototypu známého jako X-33 Venture Star. Futuristický bombardér má startovat podobně jako balistické rakety a v relativně krátké době vystoupat do výše asi 100 kilometrů. Odtud by na cíl odpaloval samostatně naváděné střely. Z jakéhokoliv místa nasazení by nový letoun mohl být nazpět na základně ve Spojených státech po devadesáti minutách od startu. Další jeho obrovskou výhodou je praktická nedosažitelnost pro běžné prostředky protivzdušné obrany protivníků. Rumsfeldovi odpůrci záměru vytýkají, že by urychlil zbrojení ve vesmíru.

Podle ČTK a agentur

Z VLASTI

Carolina od 11. do 25.července 2001

Politické události

Nemečtí politici požadují odstavení Jaderné elektrárny Temelín

Německá vláda apelovala 17.července na české politiky, aby znovu promysleli a zastavili proces spouštění Jaderné elektrárny Temelín. Česká vláda odmítla na výzvu reagovat. Německé straně se nelíbí technické vybavení Temelína, které podle ní znamená vysoké riziko havárie. Dále tvrdí, že elektřina z jaderné elektrárny není potřebná, protože v Česku je energie nadbytek. Český vicepremiér Vladimír Špidla o den později prohlásil, že o provozu Temelína bude rozhodovat pouze česká vláda. Zároveň potvrdil, že elektrárna je bezpečná a němečtí odpůrci se tudíž nemají čeho bát. Stejně se k otázce bezpečnosti vyjádřil premiér Miloš Zeman. Názory na provoz Temelína se zabýval také šéf Světového jaderného sdružení John Ritch. Ten podle deníku Právo vyzval německého ministra životního prostředí Jürgena Trittina, aby přestal zasahovat do cizích záležitostí a aby si opatřil lepší informace o bezpečnosti temelínské elektrárny. Na stranu svých německých kolegů se v pondělí 23.července připojil také ministr zahraničí Joschka Fischer, který opakovaně naléhal na české politiky, aby Temelín odstavili. Zároveň ale odmítl, že by tato záležitost poškozovala česko - německé vztahy nebo dokonce ohrožovala vstup České republiky do Evropské unie.

Romové chtějí žalovat český stát

Zástupci ostravských Romů připravují žalobu na český stát. Nelíbí se jim, že česká strana souhlasila se zavedením britské imigrační kontroly ještě před odletem do Spojeného království, tedy už na ruzyňském letišti v Praze. Kvůli opatření, kterým chtějí Britové zabránit pokračujícímu přílivu žadatelů o azyl z České republiky, již několik desítek českých osob ani nemohlo odletět na britské ostrovy. České ministerstvo zahraničí vysvětluje ruzyňské předběžné kontroly (začaly 18.července) snahou zabránit zavedení britských víz pro všechny občany.

Ze Slovenska

Ministerstvo školství a církev vedou spor o jogu

Představitelé katolické i evangelické církve na Slovensku vystupují radikálně proti návrhu ministra školství Milana Ftáčnika zavést na základních a středních školách jako nepovinný předmět jogu. Ministr prosazuje zavedení cvičení, které by vedlo 400 pedagogů – absolventů základního kurzu jogy. Projekt podle jeho slov citovaných deníkem Pravda 17.července „předložilo občanské sdružení a prošel řádným připomínkovacím a schvalovacím řízením." Konference biskupů Slovenska projekt jednoznačně odmítá. Bojí se ideového vlivu a manipulace, jež podle církví joga obsahuje neoddělitelně od tělesných cvičení. Biskupům vadí i Ind Svami Mahevesvarananda, který se uvádí jako autor projektu a prý se představuje jako guru určité joginské školy. Biskupové proto žádají přezkoumání jeho nauky a praktik. Joga se má ve školách realizovat jako nepovinný předmět prostřednictvím pohybových her, v 20-minutových vstupech v hodinách tělesné výchovy a krátkých vstupech v jiných hodinách. V projektu se uvádí, že má zlepšovat zhoršující se zdravotní stav dětí. Podle školních osnov je možné praktikovat podobná cvičení už teď. Osnovy z roku 1995 pro 1. až 4. ročník základních škol totiž uvádějí, že do hodin tělesné výchovy je možné zařazovat i strečingová cvičení a cvičit jogu.

Svoboda projevu na Slovensku porušena

Slovenská republika porušila právo na svobodu projevu spisovatele Lubomíra Feldeka. Rozhodl o tom Evropský soud pro lidská práva ve Strassburku, a to v případě Feldekova sporu s bývalým ministrem kultury Dušanem Slobodníkem. Ten Feldeka zažaloval v roce 1992 za jeho báseň Dobrú noc, má milá, jež obsahovala verš: „esesák sa objal s estébákom," a za článek s výrokem, že „Slobodník se stal ministrem kultury a školství SR a vzápětí vyšla najevo jeho fašistická minulost." Městský soud v Bratislavě žalobu zamítl, ale Nejvyšší soud SR rozhodl ve prospěch žalující strany. Nejvyšší soud Feldekovi uložil povinnost omluvit se, on se však odvolal k Evropskému soudu pro lidská práva, kde byla kauza 17.července t.r. uzavřena.

Ekonomika

Poslanci neschválili státní závěrečný účet za minulý rok

Menšinová sociálnědemokratická vláda předložila 13.července v Poslanecké sněmovně státní závěrečný účet za rok 2000. Opozice jej ale odmítla schválit, vadilo jí, že vláda překročila plánovaný deficit. Schodek 46 miliard byl oproti předpokladům větší o 11 miliard. Vzhledem k tomu, že žádný zákon neuvádí, co má vláda v takovém případě dělat, nemá rozhodnutí poslanců na činnost kabinetu žádný vliv. Podle předsedy Poslanecké sněmovny Václava Klause (ODS) není odmítnutí závěrečného účtu důvodem například pro hlasování o vyslovení důvěry vládě. Premiér Miloš Zeman podle Lidových novin uvedl, že výsledek hlasování je pouze politickým gestem.

Ministerstvo obrany porušilo zákon

Česká pojišťovna (ČP) získala loni od ministerstva obrany zakázku v hodnotě 35 milionů korun bez vypsání veřejné obchodní soutěže (zákon ji vyžaduje u zakázky přesahující 100 000 Kč). Informovala o tom Česká televize (ČT). Ministerstvo sjednalo u ČP povinné ručení pro všechna vozidla, která česká armáda a ministerstvo obrany používají. ČP se ústy svého mluvčího Michala Urbana brání, že všechna jednání s ministerstvem byla transparentní. To prý mohou doložit existujícími zápisy. Podle televize se o případ zajímá Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Ministerstvo sice loni na podzim veřejnou obchodní soutěž vypsalo, později ji však zrušilo s tím, že žádný z uchazečů nevyhověl zakonným limitům a podmínkám zadání. Nová soutěž se však už neuskutečnila. Ministerstvo, které v té době vedl

Vladimír Vetchý, pak rovnou uzavřelo mnohamilionovou smlouvu s ČP. Smlouva letos končí a resort obrany musí opět vybírat pojišťovnu, která pojistí armádní vozy.

Kurzovní lístek ČNB 26. 7. 2001

EUR, 1	33.860
Francie, 1	5.162
Itálie, 1000	17.487
Rakousko, 1	2.461
SRN, 1	17.312
Kanada, 1	25.149
Slovensko, 100	79.316
USA, 1	38.677

Kultura

Petřínské lanovce je 110 let

V sobotu 21.července oslavila pražská lanovka vedoucí z Újezda na Petřín 110. výročí své existence. Na oslavu, při které se mohli zájemci svézt lanovkou zdarma, dorazily davy lidí. Půl kilometru dlouhá lanová dráha přepraví ročně více než milion cestujících a funguje s několika přerušeními od 25.července 1891.

Ludvík Vaculík oslavil 75. narozeniny

Významný český spisovatel a novinář Ludvík Vaculík oslavil 23.července pětasedmdesáté narozeniny. K tomuto jubileu mu gratulovali přední čeští literáti, politici - i prezident Václav Havel. Vaculík má na kontě několik románů, autobiograficky laděný titul Sekera (1966), Český snář (1981) či Jak se dělá chlapec (1993). Kromě toho napsal i několik knih fejetonů a řadu dalších próz. Vaculík působí také jako novinář - ČTK vydala jeho profil pod titulkem Osobnost Ludvíka Vaculíka přesahuje hranice literatury. V 50. letech přispíval do časopisu Květen, Host do domu,Orientace, aj. V sedmdesátých a osmdesátých letech nesměl kvůli postoji k režimu publikovat (autor manifestu Dva tisíce slov v roce 1968), a tak založil jednu z nejvýznamnějších edic nazvanou Petlice a psal pro samizdatové tiskoviny. V současné době pravidelně spolupracuje s Literárními a Lidovými novinami.

Jazzová zpěvačka Vlasta Průchová oslavila pětasedmdesátiny

Ve čtvrtek 12.července uplynulo 75 let od narození Vlasty Průchové, jedné z nejtalentovanějších zpěvaček české jazzové scény. Během více než 50 let trvající profesionální kariéry spolupracovala Průchová s řadou špičkových souborů i sólových interpretů. Proslavila se spoluprací s orchestry Karla Krautgartnera, Karla Vlacha nebo Ferdinanda Havlíčka a řadou duetů, v nichž byli jejími pěveckými partnery Karel Hála, Milan Chladil či Karel Gott. S velkým úspěchem se podílela i na tvorbě Junior Tria, které tvořil její syn Jan a bratři Vitoušovi. Nejčastěji hudebně doprovázela svého manžela - geniálního komponistu Jana Hammera. Paradoxem je, že bohatou tvorbu Průchové dnes dokumentují pouhé dvě desky. Nahrávka Tonight byla pořízena v roce 1992 v pražském klubu Agharta a v roce 1997 vydaná kolekce Docela všední obyčejný den (nazvaná podle jednoho ze slavných duetů) je kompilací snímku ze šedesátých let. I přes pokročilý věk hodlá Vlasta Průchová i nadále koncertovat.

Čtyřdennímu boskovickému festivalovému maratonu přálo pěkné počasí

Kulturní festival Boskovice 2001, který na záchranu a obnovu boskovické židovské čtvrti pořádá každoročně sdružení UniJazz, se letos konal od 12. do 15.července. Festival zahajovala vernisáž výstavy fotografií Karla Cudlina a Úlomky - Židovské dědictví v Čechách a na Moravě. Během festivalu se promítaly filmy, např. Démanty noci Jana Němce nebo Vítr fičí v pohraničí - tvůrčí skupiny kolem divadla Sklep. Stěžejním bodem festivalu byly jako už tradičně páteční a sobotní koncerty v letním kině (letos vystoupili např. Ty Syčáci, Gothard, Nahoru po schodišti dolů band či Jablkon) a divadelní přehlídky v atraktivních prostorách zříceniny boskovického hradu. Na hradě vzalo návštěvníkům dech pohybové umění dvou téměř nahých protagonistů divadla Teatr Novogo Fronta. Nopak je rozesmáli Nejhodnější medvídci s příběhem ze soudobého Řecka a v neděli pak herci HaDivadla, kteří přijeli se svým Komediografem.

Sport

Ceske juniorky poprvé basketbalovými mistryněmi světa

České basketbalistky porazily ve finále juniorského mistrovství světa v Brně (22.července) výber Ruska 82:80, když v poslední minutě snížily na 78:79 a vítězný koš zaznamenala za stavu 80:80 Jana Veselá tři vteřiny před koncem zápasu. Juniorky porazily na cestě za titulem v semifinále reprezentaci USA 92:88.

Na ME v rychlostní kanoistice v Miláně vybojovali reprezentanti ČR tři medaile

Posádka čtyřkánoe ve složení Petr Procházka, Jan Brečka, Karel Kožíšek a Petr Fuksa obhájila titul z předcházejících dvou šampionátů ve sprintu na 200 m. Na stejné trati vybojoval nečekaný bronz i kajakář Pavel Hottmar. Nedařilo se však dvojnásobnému olympijskému vítězi z Atlanty Martinu Doktorovi, který letos popáté v řadě vyhrál SP v rychlostní kanoistice. V Miláně získal jen jednu medaili. V závodě na 1 km obsadil třetí místo, na 500 metrech a ve sprintu se již na stupně vítězů nedostal (4. a 5.). V celkové bilanci skončila ČR na 9. místě, její medailová úroda ale byla oproti loňsku poloviční.

Na ME v dráhové cyklistice v Brně stáli domácí čtyřikrát na nejvyšším stupni

Na mistrovství Evropy v dráhové cyklistice vybojovala dvě zlaté medaile Laďa Kozlíková. Nejprve vyhrála stíhací závod na 3000 m, první byla i v bodovacím závodě žen do 23 let (na 20 km). Pavel Buran dojel nejrychleji ve sprinterském omniu a mistrem Evropy ve stíhacím závodě družstev do 23 let se na brněnské dráze stalo kvarteto Libor Hlaváč, Josef Kaňkovský, Michal Kesl a Stanislav Kozubek. Kozubek vybojoval stříbro v bodovacím závodě mužů do 23 let.

Stručně z fotbalu

Do semifinále letního poháru Intertoto se stejně jako loni probojovali fotbalisté Chmelu Blšany, když po domácí remíze 0:0 a vítězné odvetě 1:0 postoupili přes makedonský Pobeda Prilep. Nyní na ně čeká italská Brescia, jejíž branku hájí český reprezentant Pavel Srníček (po uzavěrce: Blšany - Brescia 1:2). Naopak III. kolo bylo posledním pro 1. FC Synot, nad jehož síly byl francouzský Rennes.

„Kdysi a dnes...,“

aneb Vraťte se ty chvíle zpátky...

Mia Hamm, nejlepší hráčka U.S. teamu v kopané, našeho fotbalu

Rád se dívám na náš americký dívčí „soccer team.“ Rozhodně to kopou lépe než mužský team. Když naše nejlepší americká „kopalistka,“ Mia Hamm útočí na branku, vidím v ní studentku Zdeňku Svatou od nás z Jičína. Ta také všechno co dělala, dělala dobře. Kdyby tenkrát žila již zde v Americe, asi by nám řekla: „Everything what you do, I can do better.“

Ze začátku, když hrála tenis proti zubaři Vaškovi Adamovi, který také chytal hokej za S.K. Jičín, mysleli jsme si, že je to „fajnovka.“ Asi jsme žárlili, poněvadž my kluci jsme tenisové rakety neměli a tak jsme hráli jen kopanou a v zimě hokej. Zdeňka Svatá však „fajnovka“ nebyla. Ukázala nám to hned napoprvé, když k nám přišla, jestli může s námi hrát kopanou. Kluci reptali, že se nám tam bude jen plést a že bude asi brečet až ji někdo pořádně „vosolí.“ Hráli jsme tenkrát „na lukách“ u strouhy co vedla od Ostruženského rybníka. Když dlouho kroutila svýma zelenýma očima, konečně moje strana svolila, že s námi může hrát. Dali jsme ji na levé křídlo, v domnění, že tam nic nezkazí a že se nebude nikomu plést pod nohama. Jaké bylo naše překvapení, když se k ní náhodou zakutálel míč. Prudce vyrazila, „obkličkovala“ všechny kluky před sebou a vypálila na branku. „Kulička“ v brance se vrhnul po míči jak široký tak dlouhý. Byl ale víc široký než dlouhý, a tak z toho byl první gól Zdeňky Svaté. „Kulička“ z toho neměl moc velkou radost. Ne, že dostal gól, ale že musel lovit míč z potoka. Na štěstí mu míč neuplaval, poněvadž tam bylo přes strouhu vysoké dřevěné „stavidlo.“ Vylezl však z vody jako hastrman a všichni se mu smáli.

Když bylo po zápase, „Kulička“ navrhl, že příště by měli hrát kopanou jen hráči, kteří přejdou vysoké dřevěné „stavidlo“ přes strouhu bez držení. Asi doufal, že někdo spadne ze stavidla do vody. A hlavně, aby to byla Zdeňka Svatá, která

Autor článku, Lubomír Hromádka - vpředu - hrál kopanou a hokej za SK Jičín

Květa Gregorová, studentka reálky v Jičíně, hrála závodně tenis za SK Jičín

mu vstřelila ten gól. Několik z nás přešlo stavidlo krásně bez obtíží, ale když přišla řada na „Kuličku,“ spadl do potoka, právě jako při tom gólu, „jak široký, tak dlouhý.“

„Kulička“ dobře věděl, že teď může zachránit svou čest jedině když, Zdeňka Svatá spadne do potoka a pořádně se vykoupe. A ta voda tam právě moc dobře nevoněla, neboť tam vypouštěli z koželužny všelijaké výkaly. Marné bylo „Kuličkovo“ přání. Zdeňka Svatá přešla stavidlo jako „baletka“ a ještě uprostřed na té dřevěné kladině udělala piruetu, až jsme oči hrůzou zavírali.

„Vraťte se ty chvíle zpátky. Tenkrát jsem to měl rád. Asi proto, že jsem byl ještě mlád...“ ***Lubomír Hromádka***
Independence, Ohio USA

PS.: Se svolením mohu uvést, že studentka o které píšu jako Zdeňka Svatá, byla populární jičínská studentka Květa Gregorová, nyní provdaná Květa G. Schlosberg, která žije ve Washingtonu D.C.

Ústředna moravských spolků

Vás srdečně zve na velkou národopisnou slavnost

62. MORAVSKÝ DEN,

který se koná v neděli 23.září 2001

v sále Union Hall,6200 Joliet Road a La Grange Road v Countryside, IL.

V 10.00 hod. dop. SLAVNÁ MŠE SVATÁ

Pontifikální mši svatou v češtině s národními zpěvy a českým kázáním
bude sloužit náš biskup pro krajany v exilu

Mons. ThDr. Petr Esterka

spolu se zdejšími kněžími Fr. Dušanem Hladíkem a Fr. Odilem Crkvou, OSB

Ve 2.00 hod. odp. FOLKLORNÍ PROGRAM

V bohatém programu uvidíte taneční a pěvecké skupiny v lidových krojích od dětí až po dospělé.
Letos vystoupí: domácí taneční skupiny UMS Besídka, Šohajka, Mladost i Omladina,
taneční skupina MKS, slovenský folklorní soubor „Veselica" i pěvecký kroužek UMS.
Po programu bude následovat veselice při dechové hudbě moravské kapely

„Mistříňanky"

pod vedením kapelníka Antonína Pavluše.
Dále bude otevřena kuchyně s tradičním moravským jídlem a pečivem ke kávě,
je připravena také tombola a stánek s upomínkovými předměty.

V předvečer, 22.září 2001 bude
TANEČNÍ ZÁBAVA

Ve stejném sále Union Hall, 6200 Joliet Rd., Countryside, IL.

Začátek v 8.00 hod.večer

K tanci bude hrát kapela

„MISTŘÍŇANKA" z Moravy

Připraveno je též chutné občerstvení a nápoje.

Vstupné v sobotu i v neděli $15.00

Těšíme se na Vaši hojnou účast!

NOT ALL BUSINESS CARD ARE

CREATED BE EQUAL...

OTHER PRODUCTS:

E-BIC-CARD

E-BIC- FLOPPY

SOFTWARE

WEB SITE DESIGN

GRAPHIC DESIGN

CUSTOM SHAPES CD S

CALL : 708-974-9700

DESIGNTRAX IS DEFINING WHAT BUSINESS CARDS IN THIS CENTURY ARE GOING TO BE...

DESIGNTRAX.COM

LARGEST SLOVAK EVENT IN OHIO

30TH ANNUAL

Slovak Festival

Sunday, September 2, 2001

(Labor Day Weekend)

St. Anthony's Church Hall

6750 State Road, Parma, Ohio

From Noon to 8:00 p.m.

MUSIC BY *Johnny Pastirik*
Frank Moravcik
Javorina

FOLKLORE SHOW *Cleveland Slovak Folklore Ensembles*
"Lučina" & "Travnica"

Home-Made Foods & Variety of Pastries • Plenty of Parking

Tickets: Joseph A. Kocab
4501 Cullen Dr., Cleveland, OH 44105
Phone: 1 – 216 – 883 – 4760

You are invited

THE 62nd MORAVIAN DAY

Chicago, Illinois
September 22 – 24, 2001

$ 265.00 Per person / Double occupancy

Prices includes:

* Motor coach transportation with refreshment aboard.
* Two nights accommodation at the Hampton Inn Countyside.
* Two admission tickets to Saturday and Sunday Moravian Festivities and Dance.
  Mistrinanka Band from the Czech Republic entertaining.
* Chicago city sightseeing.
* Two Continental Breakfasts and two delicious Dinners.
* Lots of Fun.

Henry Nemecek Home: (440) 884 - 0048
State Road Travel, Inc.
5725 State Road, Cleveland, OH, 44134
Phone: (440) 845 - 3334

Česká katolická misie v Chicagu

Vás srdečně zve

do Lisle na českou pouť

k Panně Marii

v neděli 12.srpna 2001

v areálu benediktinské koleje a opatství sv. Prokopa venku u sochy Panny Marie (u jezírka před hřbitovem)

ve 2.00 hodiny odpoledne

bude slavnostní mše svatá
ke cti Panny Marie Nanebevzaté,
po mši svaté průvod na hřbitov a tam pobožnost
za zemřelé kněze a řeholníky českého původu

Touto poutí chceme navázat na starou tradici národních poutí k Panně Marii do Lisle.
Přijďte v hojném počtu a pozvěte své přátele a známé!

Bližší informace podá český misionář Fr.Dušan Hladík
Tel.(708) 656 - 7472 Mobil (708) 533 - 1050

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

CZECH CATHOLIC UNION

49 Dolloff Road Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Chicago Representatives

Loretta Moravecek

1-708-484-3162

Mary Ann Mahoney, Pres.,
Elsie Malec, Sec. Treas.

H. Marik Sons

George Schubert Funeral Homes

6507 West Cermak Road Berwyn, Illinois 60402

(708) 484-6310 FAX (708) 484-0158

OAKBROOK MEDICAL AND SURGICAL CENTER

ZDENEK DUREK, M.D.

Family physician

2425 W. 22nd St., suite 214
Oak Brook, IL 60523

24 hours answering service
(630) 573 – 0048

Office hours weekdays and Saturday

Languges spoken: English, Czech, Polish, Russian, German, Italian, Spanish, French, Portuguese, Swedish, Indonesian, Hindi.

NEW CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area

Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.
WERE 1300 AM
Host Joe Kocab

Sundays 1.00 – 3.00 p.m.
WERE 1300 AM
Host Joe Kocab

Jerry Jirák

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na radiové stanici 1450 AM

každou neděli v 9.00 ráno a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 večer

Věřící katolička hledá práci

u starších lidí pro pomoc v domácnosti nebo na hlídání.

Osvědčení a lásku mám.

Telefon: 708 - 220 6632

Srpnová jubilea

Blíží se 21.srpen a s ním **třicáté třetí výročí barbarské invaze** – *v té době komunistického Československa – Sovětským svazem, příslovečným „Impériem zla" a jeho poslušnými vazaly.*

7.srpna t.r. se dožívá své **„osmdesátky"** *český hudební skladatel* **Karel Husa,** *který pod dojmem šokující zprávy o okupaci Československa týž den začal pracovat na svém, dnes světoznámém hudebním díle* „Hudba pro Prahu 1968". *O této skladbě napsal emeritní profesor historie na „College of Mount Saint Vincent" –* **Miroslav Turek,** *pozoruhodnou studii pro publikaci „Czech Music 1996," jejíž český překlad, otištěný v „Hudebních rozhledech," dnes přinášíme čtenářům „Hlasů národa." Studie Miroslava Turka může být stěží autentičtější. Profesoři Karel Husa a Miroslav Turek jsou dávnými přáteli jako příklad letitého „spříznění duší." U této příležitosti si dovolíme prozradit, že týž den, 7.srpna, se dožívá profesor Turek* **obdivuhodných 91 let.** *Ten je pro nás, „drobátko později narozené," povzbuzujícím příkladem pracovního elánu a duševní čilosti. Žije v New Yorku ve šťastném manželství se svou chotí Lidunkou po plných 54 roků. Co tedy zbývá než dvojnásobné blahopřání.*

Teď se však začtěme do neobyčejně zajímavé a poučné studie profesora Turka o velké osobnosti české soudobé hudby:

Karel Husa

a jeho Hudba pro Prahu 1968

Karel Husa, narozený 7. srpna 1921 v Praze, byl osudově předurčen k životní dráze předního skladatele, dirigenta, pedagoga, novátora a jednoho z tvůrců hudebního povědomí druhé části 20. století.

Životní a umělecká dráha Karla Husy byla po celou dobu utvářena politickými silami a okolnostmi podobnými oněm, jež doprovázely osudy četných skladatelů 20.století přinucených k emigraci, kteří se na své cestě za politickou a uměleckou svobodou ocitli u amerických břehů. Jeho nejslavnější skladba, *Hudba pro Prahu* 1968 jej uvedla na světová koncertní pódia.

Hudební skladatel Karel Husa

Newyorská College of Mount Saint Vincent-on-Hudson mu v rámci svých promočních slavností 18. května 1996 udělila titul doktora humanitních věd honoris causa. Karel Husa této instituci v předvečer 150. výročí jejího založení věnoval osobně dedikované a podepsané vzácné první vydání své světoznámé skladby *Hudba pro Prahu 1968.* Tato partitura díla, známého rovněž jako „Óda na svobodu," je jedním ze tří zachovalých původních exemplářů v autorově vlastnictví.

Při příležitosti zvolení Karla Husy za člena Americké akademie umění a literatury, k němuž došlo 18. května 1994, prohlásil velvyslanec John Kenneth Galbraith: „Karel Husa, držitel Pullitzerovy ceny v oboru skladby, vynikl nejen jako komponista, ale i jako dirigent a pedagog, jako hudebník každým coulem. Jeho *Hudba pro Prahu 1968* se dosud dočkala více než sedmi tisíc provedení, což je jistě počet hodný záznamu do statistik rekordů. Husa je v každém ohledu mistrem; zvládá oblast vrcholně dramatické hudby, což dosvědčují jeho *Výjevy z Trójanek,* je svrchovaný na poli vypjaté expresivity, o čemž vypovídá *Symfonie č. 2, „Reflexe,"* a bezpečně dosahuje vrcholů technické virtuozity dokumentované např. jeho *Koncertem pro orchestr."*

Husova *Hudba pro Prahu 1968,* na níž skladatel začal pracovat ještě téhož večera 21. srpna 1968, kdy se světem rozlétla zpráva o invazi do Československa vedené Sovětským svazem, a již dokončil o šest týdnů později, byla psána pod náporem žhavé energie směřované k zachycení ducha zoufalého odporu Čechů a Slováků tváří v tvář brutálnímu útoku armád Varšavského paktu. Zaznívá v ní všeplatný tón spontánního odporu proti drtivému útlaku. Hlas Karla Husy je výmluvný a jeho účin doznívá ještě dlouho po posluchačově odchodu z koncertního sálu. Kdosi řekl, že *Hudba pro Prahu 1968* zanechá silný dojem i ve spojení s inspirativní interpretací Beethovenovy *Missy solemnis* v rámci jednoho a téhož koncertního programu. Je nasnadě, že zmíněný neuvěřitelně vysoký počet provedení tohoto silného hudebního díla je zařadil do hlavního proudu mezinárodního repertoáru a že skladba bude zaznívat ještě dlouho poté, co historie jejího vzniku upadne v zapomnění.

Karel Husa je umělcem, jenž reaguje řečí hudby na tragédie své doby a činí

tak se stejnou jistotou, jakou prokázal ve výtvarné oblasti Pablo Picasso svou *Guernikou.* Husův tvůrčí výraz je smělý a současný, a přece jeho hudba zároveň svým využitím některých klasických vzorů navazuje na tradici, čímž vyvolává pozitivní souznění na straně početných posluchačů, kteří by se jinak ostýchali přitakat soudobému hudebnímu výrazivu.

Skladba je rozčleněna do čtyř oddílů (Úvod a fanfára, Árie, Mezihra, a Toccata a chorál) a představuje programní hudbu v její nejryzejší podobě. Její obsahový záměr je výstižně představen ve skladatelově vlastním úvodním slově, jež je na jeho přání buď otištěno nebo veřejně čteno ve své úplnosti jako nedílná součást každého koncertního uvedení. Hutné zvukové plochy závěrečného hymnu jako by zápasily o život s rachotem polního bubínku připomínajícím kulometnou palbu. V této fázi zaznívá v díle názvuk husitského chorálu z počátku 15. století, *Ktož sú Boží bojovníci a zákona jeho.* Tento chorál mocně rezonuje i v jiných skladbách čerpajících z české národní tradice, zejména v posledních dvou symfonických básních *(Tábor* a *Blaník)* Smetanova monumentálního cyklu *Má vlast,* a ve Dvořákově Dramatické ouvertuře op. 67 *Husitské.* V novější době pak se k tomuto husitskému motivu obrátil se stoickým a přitom vznešeným gestem skladatel Viktor Ullmann (1898-1944), ve svém nerovném zápase o přežití, jehož uměleckým svědectvím je jeho Druhá symfonie (rekonstruovaná Bernhardem Wolfem), psaná v terezínském koncentračním táboře.

Nejčastěji hraná skladba Karla Husy, *Hudba pro Prahu 1968,* vznikla na objednávku souboru Ithaca College Concert Band, jenž také pod taktovkou Dr. Kennetha Snappa provedl 31. ledna 1969 ve Washingtonu v rámci koncertu pořádaného pro Národní konferenci hudebních pedagogů její světovou premiéru. Následovala úprava původní verze pro dechový orchestr do verze pro klasický symfonický orchestr a světová premiéra této podoby s Mnichovskou filharmonií za řízení Karla Husy, jež proběhla 31. ledna 1970 v Mnichově. V Severní Americe pak měla tato druhá verze skladby premiéru 26. února 1971, kdy ji provedl dirigent Louis Lané s Clevelandským orchestrem, jedním z „velké pětky" amerických symfonických těles (spolu s orchestry z Bostonu, New Yorku, Philadelphie a Chicaga).

Jako hudební pedagog a skladatel pokládá Karel Husa soubor typu „concert band" (koncertní dechový orchestr) za umělecky rovnocenný klasickému symfonickému orchestru. V souladu s tímto přesvědčením vyvinul a nadále vyvíjí velké úsilí o zvyšování úrovně těchto ansámblů právě tím, že často zadává první provedení svých nejzávažnějších děl právě jim. Navíc je bohatá tradice takovýchto těles také pevnou součástí středoevropského hudebního dědictví. Původní verze *Hudby pro Prahu 1968* se vyznačovala tím, že byla jednou z prvních skladeb určených pro „concert band", v níž byly uplatněny určité prvky hudební aleatoriky, moderního skladebného způsobu dávajícího určitý prostor spontánnímu vyjádření interpretů, o němž se dříve hovořilo zejména v souvislosti s ranně barokní hudbou a s jazzovým projevem.

Nakladatelství Associated Music Publishers, jež je součástí koncernu G. Schirmer Inc., do této chvíle předložilo již čtyři vydání „concert band" verze *Hudby pro Prahu 1968.* První z nich, jehož exemplář skladatel věnoval College of Mount Saint Vincent spolu s podepsaným kompaktním diskem (etiketa Marco Pólo, 1994) obsahujícím nahrávku tohoto mistrovského díla v podání Slovenské filharmonie s dirigentem Barrym Kolmanem, pochází z prosince 1969. Totéž nakladatelství přineslo i dvě vydání verze Husovy symfonie pro symfonický orchestr, z nichž první je z listopadu 1970. Valná většina z oněch více než 7000 provedení *Hudby pro Prahu 1968* se týká právě její původní verze pro koncertní dechový orchestr. Orchestrální úprava byla hrána o něco více než pětsetkrát.

V současné době pracuje Karel Husa na několika dílech, z nichž nejzávažnějším úkolem je dosud nepojmenované velké orchestrální dflo psané na objednávku Chicagského symfonického orchestru. Z jeho nedávné tvorby je třeba zmínit *Koncert pro housle a orchestr,*

Profesor Miroslav Turek

k jehož napsání byl vyzván Newyorskou filharmonií v souvislosti s oslavami 150. výročí jejího založení, a jehož premiéra zazněla pod taktovkou Kurta Masura a se sólovým partem v podání Glenna Dicterowa na jaře 1993. Karel Husa vyjádřil svou hudební filosofii těmito slovy: „Snažím se uchovávat to málo z odkazu minulosti, co je dosud viditelné a užitečné, mým hlavním zájmem je však psaní dnešní hudby a také nalézání nějakých nových cest pro zítřek. Většina z hudebních děl minulosti i současnosti zrcadlí dobu, v níž byla složena, a já tedy doufám, že i má hudba dokáže být odrazem vzrušených, vášnivých, ale i tragických událostí dneška."

Udělením čestného titulu doktora humanitních věd oceňuje College of Mount Saint Vincent Karla Husu jako člověka i jako hudebního skladatele, jako významný hlas zaznívající v kánonu současné kultury, přičemž je třeba tím více vyzdvihnout i jeho dar osobní skromnosti a zemitosti. Karel Husa je vzácný muž, neochvějně pevný ve svých názorech, s neúnavnou obětavostí předávající své zkušenosti a své umění již několika generacím nadaných studentů, posluchačů a smělých myslitelů, je mistrovským tvůrcem a humanistickým básníkem, jehož poselství zní pro všechny časy.

Miroslav Turek

Pro HN připravili
V. & E. Folkeovi (Chicago)

Dialog přes Atlantik se členy PATRIOT CLUBu

Členové PATRIOT CLUBu Uherské Hradiště jsou absolventi Střední odborné školy v Uherském Hradišti se zaměřením na management cestovního ruchu. Je jich celkem deset a sdružili se pod vedením své bývalé profesorky Ing. Aleny Kulheimové. Cílem PATRIOT CLUBu je propagovat památky a zajímavosti Uherskohradišťska, Slovácka a České republiky v tisku po celém světě. Mnoho jejich článků bylo publikováno v loňském roce v „Hlasu národa" a téměř pravidelně otiskujeme jejich příspěvky i letos v „Hlasech národa" v rubrice Chcete další typ na dovolenou ve staré vlasti? Nejaktivnějším dopisovatelům PATRIOT CLUBu naše redakce položila několik otázek.

Paní inženýrko, můžete nám něco říci o studiu na Vaší škole?

Ing. Alena Kulheimová: Studium managementu cestovního ruchu na Střední odborné škole v Uherském Hradišti bylo pro studenty jistě zajímavé, ale současně i velmi náročné. Studenti se věnovali studiu zeměpisu cestovního ruchu, dějin kultury i dějin náboženství, technice cestovního ruchu, základům právní nauky, marketinku v cestovním ruchu, psycholigii, ekonomice a účetnictví, práci s počítačem a managementu. Dále se studenti soustředili na studium češtiny a české literatury a studium dalších tří cizích jazyků a to angličtiny, němčiny a francouzštiny. Nedílnou součástí studia byla praxe v turistickém informačním centru, v cestovních kancelářích a v průvodcovské činnosti. Věnovali jsme se také současnému kulturnímu životu v České republice, např. v Praze, nebo v největších lázeňských městech a také na Uhersko-hradišťsku. Studenti věnovali svoji pozornost také lidovým zvykům, tradicím a folklorním akcím na Slovácku.

Ing. Alena Kulheimová

Co se studenti učili ve škole o Americe?

Ing. Alena Kulheimová: V předmětu zeměpis cestovního ruchu se ohledně USA zájem studentů soustředil především na turisticky atraktivní oblasti Floridy, Kalifornie, Havajských ostrovů a na přírodní krásy Národních parků USA. Z měst je nejvíce zaujala historie a architktura New Yorku, Chicaga, Los Angeles, San Francisca, Seatlu a také turistické atraktivity v Las Vegas. Studenty zajímal život ve městech i na farmách a to hlavně ve státech, kde žily početné komunity našich krajanů. Měli zájem s nimi navázat kontakt zvláště ve státech Texas, Kalifornie, Illinois, Nebraska, Minnesota, Iowa a v dalších státech amerického středozápadu a lépe poznat jejich život. Výuku našich studentů ve škole velice obohatily videokazety, věnované přírodním krásám USA, architektuře měst, uměleckým sbírkám a muzeím v USA, atd.

Na předmět zeměpis cestovního ruchu pak úzce navazovalo studium dějin kultury. Studenty vedle důležitých historických dat v dějinách USA zajímal velice průběh osídlování této země během několika staletí a zvláště životní osudy našich krajanů v USA. Vždyt během posledních 150 let stovky rodin z Uherskohradišťska a ze Slovácka odešlo do USA hledat obživu a nový domov. Zajímali se také o novou emigraci po letech 1948 a 1968, která odešla do Ameriky z politických nebo náboženských důvodů.

Studenty velice zajímal rozvoj krajanských spolků v USA, bohatá náplň jejich činnosti, budování krajanských muzeí a knihoven v USA, pořádání společenských a kulturních akcí krajanskými spolky v různých státech USA, časopisy, které krajanské spolky v USA vydávají. Základní informace našim studentům v této oblasti poskytlo Ministerstvo zahraničních věcí v Praze - odbor kulturních a krajanských vztahů a Velvyslanectví ČR ve Washingtonu. Další informace získali teké z krajanských novin a časopisů vydávaných v USA, které jsme dostali darem.

Co dala studentům - dnes členům Patriot clubu - dopisovatlská činnost s Amerikou a co nového Vám přinesla spolupráce s Hlasy národa?

Ing. Alena Kulheimová: Dopisovatelská činnost velice obohatila vědomosti studentů a přinesla jim přehled a kulturní nadhled. Navazovali nové kontakty, učili se spolupracovat s redakcemi, oslovovat veřejnost, využívat informačního servisu našich zastupitelských úřadů a institucí v zahraničí. Svou iniciativou se spolupodílet na budování nových kulturních mostů mezi občany doma a našimi krajany v zahraničí. Psaním článků si opakovali znalosti, prohlubovali vědomosti nutné a žádoucí pro svoji průvodcovskou činnost a práci v turistických informačních centrech a cestovních kancelářích.

Naši členové přivítali s nadšením možnost publikovat své články ve čtrnáctideníku „Hlas národa" a pak „Hlasy národa". Velice je potěšila kladná odezva na jejich články. Váš čtrnáctideník jim přiblížil život našich krajanů v USA, seznámili se se širším spektrem názorů, s různými životními osudy našich krajanů v zahraničí a s prací českých misionářů ve světě. „Hlasy národa" svým obsahem velice obohacují poznatky našich členů z dějin kultury a z dějin umění. Ve škole se připravovali na průvodcovskou činnost po městských památkových rezervacích, na hradech a zámcích, v galeriích a muzeích a také v církevních objektech. Naše země oplývá církevními památkami, každé vísce dominuje věž kostela. Naše lidové obyčeje se vztahují či navazují na některý církevní svátek. Kdo nezná Bibli, nezajímá se o historii lidstva, ten nemůže pak mnohým uměleckým dílům porozumět. Kostely, kaple, kláštery, bývají zasvěceny určitému patronovi, světci, což bývá zaznamenáno v uměleckém detailu ve výzdobě daného objektu. Výzdoba v interiéru pak upozorňuje třeba na jeho osud, jeho skutky, či se vztahuje k nějaké konkrétní události a to pak zasvěcenému a vnímavému návštěvníku mnoho napoví. Kdo se lépe seznámí s Biblí a s dějinami lidstva, se životy mučedníků a světců, lépe pak pochopí smysl života, ocení kulturní hodnoty uměleckých děl a je vnímavější k jejich poselství předávanému dnešku. Čtrnáctideník „Hlasy národa" nám poskytuje mnoho námětů k přemýšlení, přispívá k prohloubení našich znalostí. Přináší nám možnost nahlédnout do duchovního a kulturního života našich krajanů v Chicagu a v USA. Děkujeme šéfredaktorovi otci ThDr. Dušanu Hladíkovi za možnost uveřejňovat naše články v tomto zahraničním periodiku.

Jana Džúrová

Nyní otázka pro studenty: Jak jste se ve škole věnovali domácímu a příjezdovému cestovnímu ruchu do České republiky?

Jana Džúrová: Ve škole během studia jsme navrhovali trasy zájezdů po ČR i do zahraničí, zpracovávali jsme itineráře pro poznávací zájezdy. Věnovali jsme se letní i zimní turistice i rekreačním pobytům v ČR. Pozornost jsme věnovali také pěší turistice,

cykloturistice, autoturistice, vodní turistice, horské turistice, atd. Zabývali jsme se také mysliveckými zvyky a tradicemi a loveckou turistikou. Navrhovali jsme vycházky po historických centrech měst s návštěvou zajímavých světských i církevních objektů, muzeí a galerií. Pozornost jsme věnovali městským památkovým rezrvacím a lázeňským městům, Národním kulturním památkám ČR, hradům i zámkům a také architektuře zámeckých zahrad. Navrhovali jsme výlety do turisticky atraktivních skalních měst nebo po naučných stezkách v přírodních rezervacích nebo zájezdy do krasových oblastí či programy zájezdů do středisek turistického ruchu v ČR. Psali jsme články o památkách UNESCO v ČR, o Národních parcích a Chráněných krajinných oblastech ČR, o národopisných oblastech ČR, psali jsme také články o zajímavostech Uherskohradišťska a lidových zvycích na Slovácku. Tyto znají i Vaši čtenáři. Věnovali jsme se také nejznámějším poutním místům na Moravě.

Jakým způsobem si aktualizujete svoje vědomosti ?

Jana Džúrová: Odebíráme a čteme odborné časopisy, sledujeme průběžně potřebné programy v televizi, pracujeme s internetem, navštěvujeme přednášky, výstavy, studujeme novou literaturu v knihovnách, navštěvujeme turistická a městská informační centra, která nám poskytnou další aktuální informace a vybaví návštěvníky zajímavým propagačním materiálem. Zúčastňujeme se různých soutěží a výběrových řízení.

Martina Bernatíková: Pracovat v cestovním ruchu znamená se celoživotně vzdělávat. Studovat jazyky, studovat odbornou literaturu, vyhlášky, znát zákony, hodně cestovat a učit se srovnáváním, sledovat konkurenci v cestovním ruchu, zabývat se hlouběji historií a kulturou ČR a dalších zemí, protože kultura země sestává z řady elementů, které tvoří integrální celek. Pracovník v oblasti cestovního ruchu musí mít také vědomosti o principech a členění animistického i monoteistického náboženství a východního náboženství, protože náboženství patří k nejvýznamnějším zdrojům kultury. Neznalost historie, kultury, zvyků, mravů a obyčejů jednotlivých národů u pracovníka v cestovním ruchu by mohla vyvolat řadu trapných situací v zemi, s jejíž kulturou nebyl dostatečně seznámen, anebo v jednání s klientelou, přijíždějící do ČR z jiných zemí.

Martina Bernatíková

Co si představujete pod pojmem kultura ?

Alena Kováříková: V tom nejširším slova smyslu vnímám kulturu jako souhrn všech materiálních a duchovních hodnot, které byly vytvořeny v celé historii lidstva. Jde o hodnoty, které dělají člověka člověkem. Kultura se přenáší od starších k mladším, formuje generace. Kultura proniká do všech aspektů našeho života. Ovlivňuje nás,formuje naše jednání, obohacuje naše představy o světě, kultivuje naši vnímavost i náš projev. Jak se chováme, co si myslíme o základních hodnotách života, jak vnímáme mezilidské vztahy, smysl života i smrt, to vše je především určováno kulturou, v níž jsme vyrostli. V mnohých kulturách mají tyto hodnoty základ v náboženství. Pracovníci v oblasti cestovního ruchu musejí vědět, že v různých kulturách ve světě jsou představy o základních hodnotách života různé, což se pak projevuje jak v hierarchii hodnot a odlišnosti vyhlašování cílů, tak v přijatých normách chování i v uspokojování tužeb a potřeb dané skupiny. Základním předpokladem naší úspěšné práce v oblasti cestovního ruchu tedy je být profesionálem v problematice, o niž se jedná, a přitom být v dostatečné míře vybaveni vědomostmi o mezikulturních rozdílech a to jak v Evropě, tak i mezi Evropou a ostatními světadíly. Náročnost, ale i zajímavost práce v cestovním ruchu nás motivuje k dalšímu samostudiu, k prohlubování našich vědomostí a k rozšiřování vlastního rozhledu. Je to dobrodružná cesta za poznáním.

Alena Kováříková

Co Vás ve studiu nejvíce zaujalo ?

Martina Bernatiková: Spousta věcí, protože studium bylo velice rozsáhlé a bohaté obsahem. Například to, jak management a marketing ovlivňuje kultura jednotlivých zemí, v čem především se management v Německu odlišuje od managementu v USA a americký management od managementu v Japonsku. Jak jednotlivá náboženství ve světě mají větší či menší vliv na ekonomiku, do jaké míry tato náboženství ovlivňují společenské postoje a promítají se do hospodářského rozvoje země. V závěru studia mě zaujaly především úvahy nad tím, co lidstvu a naší civilizaci asi přinese třetí tisíciletí. Bohatou polemiku na toto téma jsme sledovali v tisku v ČR i v krajanském tisku v zahraničí. 21. století by mělo být stoletím kultury, bez předsudků, s volným přístupen k informacím, s uplatňováním etických kodexů v podnikání. Svět by měl být bez hranic. Mnohé vize do budoucna jsou optimistické.

Co vzkážete na závěr čtenářům „Hlasů národa"?

David Janík, vysokoškolský student psychologie: Je to nedávno, co jsem dělal zkoušku z filosofie. Při přípravě jsem na mnoha místech historie viděl, jak může bezhlavé oddání se nějakému dogmatu člověka zaslepit. Proto nejprve přemýšlejte, než se do něčeho vrhnete. Někdy to může být až kontraproduktivní (např. ztráta zisku), ale přesto - zůstaňme sami sebou. Jeden z největších myslitelů novověku, francouzský filosof René Déscartes, který se mimochodem účastnil bitvy na Bílé hoře v roce 1620, doporučuje při poznání „vyhnouti se pečlivě ukvapenosti a zaujatosti." Doporučuje zpočátku pochybovat o všem.

David Janík

Jana Džúrová: Přála bych si velice, aby naše články čtenáře zaujaly a také se líbily. K přání připojuji pro redakci „Desideratu," nalezenou v roce 1692 v kostele sv.Pavla v Baltimore v USA. Tato „Desiderata" obletěla celý svět. My jsme ji dostali jako milý dárek od našeho krajana z Austrálie. (Celé znění otiskujeme na str. 21 pozn. red.)

Martina Bernatíková: Doufáme, že naše články osvěžují Vaše znalosti o památkách a přírodních krásách České republiky a že do své původní vlasti opět brzy zavítáte. Přeji Vám pěkný pobyt v celé České republice. Všude je tu krásně.

Alena Kováříková: Zajímá mě, jaký image má Slovácko a Valašsko v očích čtenářů „Hlasů národa." Přála bych jim, aby si mohli vychutnat atmosféru těchto krajů staré vlasti na vlastní kůži.

Milí členové Patriot clubu Uherské Hradiště, děkuji Vám jménem redakce Hlasů národa za rozhovor a také za celou tu spoustu nádherných článků, kterými pravidelně přispíváte do našich novin, a kterými obohacujete naše čtenáře. Všichni jsme Vám za to nesmírně vděčni a těšíme se na další. Do Vašeho života i další činnosti Vám přejeme mnoho zdraví a úspěchů a také Vám vyprošujeme Boží požehnání.

Fr. Dušan Hladík

MLÁDEŽI

Chvíle modlitby

Večerní modlitby

Děkuji ti za svět, za stromy, květiny a trávu, za zdraví, za ruce, které jsi nám dal, abychom mohli zvedat věci, pohybovat jimi, cítit je. Děkuji ti za nohy, jimiž můžeme hrát fotbal a běhat. Děkuji ti za rozum, který jsi nám dal, abychom mohli myslet. Děkuji za oči, jimiž se můžeme dívat na vše kolem nás. Děkuji ti za všechny tyto dobré dary, které jsi mi dal.

* * *

Dej mi zdravý spánek a novou sílu k práci zítřejšího dne. Děkuji ti za všechno, co jsem dnes mohl udělat. Dej, ať to přispěje k růstu tohoto světa.

* * *

Děkuji ti za všechno, co bylo dnes krásné, co pro mne udělali druzí, co jsem směl prožít, za všechny lidi, s kterými jsem se setkal. Odpusť mi všechno, co jsem neudělal správně, že jsem ublížil druhým, že druzí ode mne marně čekali pomoc. Děkuji ti, že ti to všechno mohu říct, mé selhání mě bolí, odpusť mi. Požehnej nám všem a dej nám pokojnou noc.

* * *

Den byl krásný, plný slunce a radosti. Děkuji ti. Jsem šťastný v bezpečí u tebe. Jak jsi dobrý! A já jsem tvůj. Děkuji ti.

Biblické hádanky

Proroci a proroctví

1. Který prorok šel v síle Božího pokrmu 40 dní a nocí k hoře Chorebu?
a) Mojžíš
b) Eliáš
c) Daniel

2. Kdy žil prorok Jeremiáš?
a) v době krále Šalamouna
b) v době babylonského zajetí
c) v době Makabejské

3. Který prorok byl v útrobách ryby tři dny a tři noci?
a) Malachiáš
b) Jonáš
c) Abdiáš

4. Kdo vyložil sen o soše se zlatou hlavou a hliněnýma nohama, kterou porazil kámen valící se z hory?
a) Ezechiel
b) Daniel
c) Josef Egyptský

5. Který prorok viděl před Božím trůnem cheruby v podobě člověka, lva, býka a orla?
a) Eliáš
b) Elizeus
c) Ezechiel

6. Kdo předpověděl, že se Mesiáš narodí v Betlémě?
a) Baruch
b) Jeremiáš
c) Micheáš

7. Kdo viděl Mesiáše jako trpícího Božího služebníka?
a) Izaiáš
b) Zachariáš
c) Daniel

8. Kdo předpověděl Mesiášovo zmrtvýchvstání?
a) Samuel
b) David
c) Habakuk

9. Co předpověděl Ježíš o rybě, kterou měl ulovit Petr?
a) že najde v její tlamě peníz
b) že jednou Ježíš ryby rozmnoží
c) že Petr bude rybářem lidí

10. Kolik starců složilo své koruny před Božím trůnem podle vidění svatého Jana v Apokalypse?
a) sedm
b) dvanáct
c) dvacet čtyři

Správné odpovědi: 1a, 2b, 3b, 4b, 5c, 6c, 7a, 8b, 9a, 10c

jen malým přestupkem proti poslušnosti.

Ale nebyly to šibenice, které naháněly mrazivou hrůzu vězňům bloku č. 14 v oné noci. Bylo to podzemí. V tom podzemí bylo zřízeno několik cel, naprosto holých, bez oken, bez lůžka, bez ničeho, kromě špinavé, páchnoucí mísy v rohu. V několika celách v těch dnech prožívalo svou agónii, v nejčernější tmě, asi dvacet odsouzenců na smrt.

S bunkrem, který si vymyslela zvrácená fantazie »psího čumáku«, rafinovanost non plus ultra katanského mozku, byla spojena pozvolná agónie, která se protahovala ze dne na den, která mučila sesýchající se vnitřnosti, pálila žíly jako by byly plny ohně, hlodala mozek, že vybuchl naráz v šílenství. Agónie po kapkách a zároveň strašná: lidé, co už si neuchovali v sobě nic lidského, kteří by před smrtí rozsápali třebas i šelmy. Mučení hladem! Ale umřít hladem, když se může něčeho napít, to se veliteli Fritschovi nezdálo být dost tvrdé. Je to právě žízeň, která tomuto mučednictví dává příšerný ráz; žízeň tedy doplnila tento »mistrovský vynález« sadistického umělce.

Blok č. 13 byl ohrazen pevnou zdí, vysokou šest metrů, ke které bylo zakázáno jen se přiblížit pod trestem okamžitého oběšení. Ty, co byli přinuceni projít branou ve zdi a sestoupit do cel bunkru, od toho okamžiku bylo nutno považovat za »živa pohřbené«. Bylo jim přerušeno s konečnou platností každé spojení s vnějším světem a venku se už nikdo o nich nic nedozvěděl. Jednou denně sestupovali do podzemí esesáci z popravčí čety, otevřeli dveře cely, a Bruno Borgoviec, polský vězeň, v úloze tlumočníka, sekretáře a hrobaře v jedné osobě na bloku č. 13, sbíral všechny mrtvoly za posledních čtyřiadvacet hodin, aby je složil v krematorních pecích. Na prosby o kousek chleba, o doušek vody, kati odpovídali rouháním a kopanci do břicha. »A tak až do smrti posledního odsouzence« ... tak si opakovali v tu noc vězni na bloku č. 14.

A tak tomu bylo opravdu. Dokud tábor Osvětim byl v provozu, nikdo nevyšel živý z bunkru hladu.

Druhého dne vězňové ze všech bloků stáli seřazeni na čtyřhranném prostranství. Při apelu Fritsch oznámil, že uprchlík nebyl dosud chycen. Dal tedy rozkaz, že všechny oddíly mimo blok č. 14 mohou odejít.

A tak zatím co se ostatní bloky v doprovodu dozorců ubíraly dokončit žňové práce mezi nehostinnými močály, lidé ze 14. bloku se připravovali na mimořádný trest, ještě těžší, než ten společný z včerejšího večera.

Obklíčeni skupinou esesáků v kovových helmách a s namířenými strojními puškami, podvyživeni už od několika měsíců, od rána předešlého dne bez jídla, byli znovu přinuceni do »pozoru« pod červencovým sluncem, které od hodiny k hodině stále nelítostněji pálilo. Nikdo jim nesměl podat kapku vody. Každou půlhodinu nějaký strážný Gestapa zašel do řad oddílu a namátkou vylil svůj vztek jednou na toho, po druhé na onoho a divoce ho zmlátil pažbou pušky. Ze všech stran hlavně pušek kontrolovaly každou reakci, připraveny vychrlit déšť olova za sebemenší pokus o vzpouru.

Hodiny mijely pomalu, jako by každá byla několik století. Slunce pálilo do lebek, nakrátko ostříhaných, žízeň svírala vyprahlá ústa, svaly se křečovitě

S. C. Lorit

KRONIKA JEDNADVACETI DNŮ

Maximilián Kolbe

zemřel mučednickou smrtí před 60 lety
v koncentračním táboře Osvětim 14. srpna 1941

(román na pokračování)

Vydala Křesťanská akademie v Římě,
léta Páně 1985

V bunkru pozvolného umírání

Z dálky od bažin, přes drátěný plot nabitý elektrickým proudem, zalétal štěkot policejního psa. Ještě tedy trvá honba za uprchlíkem. A den už skoro přecházel v noc. V koncentračním táboře už od tří hodin - od tří dlouhých, nekonečných hodin - strojní pušky esesáků nutily zajatce stát v pozoru a ani se nehnout. Seřazeni v několika řadách podél čtyř stran nesmírného prostranství, oddíl vedle oddílu, tito vězňové se spíše podobali groteskním panákům než lidským bytostem: tisíce kazajek s podlouhlými štráfy, zavěšené na živoucích kostlivcích, v obrovské přehlídce hrůzy. Ze strážních věží strojní pušky sledovaly řadu za řadou a pozorovaly tvář za tváří.

Lagerführer Fritsch, »Psí čumák«, s šedivýma očima jak ocel, pod štítkem své důstojnické čepice, vepředu zdvižené jak gotický oblouk, ze silnou šíjí, s rukama za zády složenýma, se procházel sem a tam ve středu čtverce. Deset kroků dopředu, pak čelem vzad, deset kroků dozadu, zas čelem vzad. Fritschovy holínky duněly po dlažbě s pravidelností chronometru. Ve večerním napjatém tichu se jejich ohlas odrážel od stěn táborových baráků.

Před třemi hodinami, přesně v 18 hodin toho dne koncem července 1941, čety vězňů - nazvané v táborovém žargonu »bloky«, poněvadž každý odpovídal obyvatelům jednoho baráku, totiž »bloku« - čety vězňů tedy jako obvykle se vrátily z nucené práce. (V tomto období byly na několik dní přerušeny práce při zarovnávání terénu a nastaly žňové práce sklizně pšenice a žita na několika polích, které močály dosud nepohltily.) Seřazeni do čtverce na nevlídném prostranství, vězňové odpovídali na večerní apel. Všichni až na jednoho. Číslo několikrát opakované, jakoby zůstalo viset ve vzduchu, bez odpovědi. Bylo to číslo vězně z bloku č. 14.

Ihned nastala pohotovost, psi a hlídky Gestapa se pustily do honby za uprchlíkem, zatímco na táborovém prostranství přísné rozkazy začaly s kolektivním potrestáním.

Za křečovitých bolestí, způsobených násilným postojem »v pozoru«, se hrůza zahryzávala do duše, minutu za minutou, sto osmdesát věčných minut ...

»Můj Bože, co bude nyní?« tak se ptali vězňové bloku č. 14.

»Kdo tohle zaplatí? Snad já?«

»Na co zase myslí tvůj hloupý mozek, »psí čumáku«? Zastav se už na chvilku!... Sem tam, sem tam, jako kyvadlové hodiny nám odbíjí minuty agónie ... Mé agónie? Tak už se zastav, ty ďáble!«

»Kdyby to byla aspoň smrt zastřelením! Třeskne rána - a konec! Všemu konec... Nebo aspoň šibenice... Ale čeká na nás bunkr, bunkr« ...

Koncentrační tábor se nacházel v jižním Polsku, kde se Sola vlévá do Visly. Byl postaven na rozvalinách bývalých kasáren a několika selských stavení, které Hitlerův Blitzkrieg srovnal se zemí, když se tudy přehnal. Kolem byla krajina bažinatá, vzduch nezdravý a celý tento okres opuštěný. Hitlerovci deportovali veškeré obyvatelstvo jinam, aby žádný zvědavý svědek nemohl rušit jejich tajnou činnost v továrně smrti. Předpoklady »nového řádu«, aniž by o tom velká část německého národa věděla, měly se zrodit z tohoto typu tajných »laboratoří«.

Poláci nazývali tuto krajinu Oswiečim a onen zasmušilý komplex zděných baráků mezi drátěnmi ploty oswiečimský koncentrák. Nacisti ji nazývali tábor »Auschwitz«, podle jména starodávného města, které kdysi stávalo nedaleko. Osvětim mohla pojmout víc než 200 tisíc vězňů. Komíny jeho krematorií kouřily ve dne v noci. Zvláštní komise, pověřená organizováním vyhlazení na základě vědeckých metod, se zabývala studiem plánu, jak postupně, rok za rokem, zvýšit výkonnost pecí. Tím spíše, že Osvětim - podle zaručených zpráv o Himmlerově snu - měla představovat základní kámen kolosálního »Himmlerstadt«, města Himmlerova, které po vítězném zakončení hitlerovské války mělo pojmout deset miliónů obyvatel, deset miliónů otroků ve službách Velkého Německa, gigantický výrobní stroj za nejmenší výrobní cenu, a nesmírné shromaždiště pro využití odpadu při rasovém výběru, které provedeno až do nejzazší meze mělo vytvořit nejdříve v Evropě a pak v celém světě dokonalý lidský typ.

A až skončí válka, tábor Osvětim bude moci dokázat, že plně splnil, alespoň ve svém pokusném období, Himmlerovy rozkazy, poněvadž se bude moci vykázat závěrečným počtem pěti miliónů lidských bytostí doslova proměněných na popel ve svých krematorních pecích.

Tak tomu bude v různém poměru i v Belsenu, tak tomu bude v Manthausenu, a stejně tak i v Dachau, v Buchenwaldu a v jiných nacistických táborech. Ale tábor Osvětim, který se honosil zařízením první plynové komory (»Lázně a desinfekce«, tak bylo napsáno na dveřích této hrozné místnosti), mohl se pochlubit ještě něčím horším, něčím zcela originálním, proradnou zvláštností, která plnila hrdostí hruď Lagerführera Fritsche: bunkrem smrti.

Konečně se Fritsch zastavil uprostřed prostranství přesně v 21 hodin. Zařval svůj rozkaz a ten byl opakován každému bloku. »Rozchod«. Z kuchyně přinesli jakousi polévku. Také pro lidi bloku č. 14 přinesli jeden kotel, ale nikdo se nesměl přiblížit. Nechali ho tak, dokud se z něho kouřilo, aby se na něj dívali svýma vyjevenýma očima. Pak když viděli, jak se jim sliny sbíhaly a kanuly od úst, domnívali se, že účinek byl dosažen, a pomalu, aby zvýšili trest, vylévali polévku do odpadového kanálu na kraji prostranství.

Tu noc byli také vězňové bloku č. 14 posláni na svá lůžka. Ale žádnému se nepodařilo usnout. Hrozný hlad svíral jejich vnitřnosti. Příšerná hrůza zmítala jejich myslí. Hrůza z bunkru.

Zde si nebylo možno něco namlouvat. Také ve dvou předcházejících případech útěku, které se vyskytly v Osvětimi, Fritsch si pokaždé osobně vyhledal deset obětí mezi obyvateli bloku, ke kterému uprchlík patřil. A pokaždé se za zády obětí uzavřely dveře bunkru navždy.

Bunkr byl vyhlouben pod blokem č. 13. Nad ním byl postaven barák, jako ostatní baráky. Lišil se jenom tím, že číslo bylo vymalováno černě. V přízemí měla svou místnost disciplinární četa, která prováděla hromadné popravy oběšením na šibenicích, rozestavených kolem bloku. Stačilo, že se někdo prohřešil

Desiderata

*GO PLACIDLY AMID THE NOISE & HASTE, & REMEMBER WHAT PEACE THERE MAY BE IN SILENCE. AS FAR AS POSSIBLE WITHOUT surrender be on good terms with all persons. Speak your truth quietly & clearly; and listen to others, even the dull & ignorant; they too have their story. * Avoid loud & aggressive persons; they are vexations to the spirit. If you compare yourself with others, you may become vain & bitter; for always there will be greater & lesser persons than yourself. Enjoy your achievements as well as your plans. Keep interested in your own career, however humble; it is a real possession in the changing fortunes of time. * Exercise caution in your business affairs; for the world is full of trickery. But let this not blind you to what virtue there is; many persons strive for high ideals; and everywhere life is full of heroism. * Be yourself. Especially, do not feign affection. Neither be cynical about love; for in the face of all aridity & disenchantment it is* perennial as the grass. ** Take kindly the counsel of the years, gracefully surrendering the things of youth. Nurture the strength of spirit to shield you in sudden misfortune. But do not distress yourself with imaginings. Many fears are born of fatigue & loneliness. * Beyond a wholesome discipline, be gentle with yourself. You are a child of the universe, no less than the trees & the stars; you have a right to be here. And whether or not it is clear to you, no doubt the universe is unfolding as it should. * Therefore be at peace with God, whatever you conceive Him to be, and whatever your labors & aspirations, in the noisy confusion of life keep peace with your soul. * With all its sham, drudgery & broken dreams, it is still a beautiful world. Be careful. Strive to be happy...*

Found in old Saint Paul's Church, Baltimore; Dated 1692

Jdi vždy jen s pokorou, uprostřed všeho hluku a spěchu, který Tě obklopuje a pamatuj, že v mlčení jest mír a pohoda. Pokud jen možno, aniž bys vzdal sám sebe, zůstaň v dobré pohodě se všemi lidmi. Svou pravdu mluv tiše a jasně. A vyslechni i jiné, i když se Ti zdají tupci a nevzdělanci.Oni také mají co říci. * Vyhýbej se křiklounům a agresivním lidem. Mrhal by jsi časem a svou duší. Pokud se pak budeš porovnávat s jinými, může se stát, že se staneš pyšným a nebo zatrpklým. Neboť vždycky najdeš někoho, kdo je lepší a nebo horší než Ty. Užij si radost ze svých úspěchů a z plánů, které máš. Važ si svého povolání, jakkoliv jest skrovné. V časech které se neustále mění, jest to jediné skutečné vlastnictví, které máš. * Buď opatrný ve svých obchodních záležitostech. Svět jest plný pastí a podvodu. Ale nechť tě tento fakt neoslepí natolik, abys neviděl kolik dobra jest na tomto světě. Mnoho lidí usiluje o vysoké ideály, a všude kam se podíváš, jest život plný heroismu. * Zůstaň vždy sám sebou. A obzvlášť nepředstírej náklonost či lásku. A nebuď cynickým, když lásku potkáš. Neboť přes všechen ten suchopár lidského života, a přes všechna zklamání, které prožíváš, láska jest trvanlivá jako tráva. * Vezmi rozumně v potaz počet Tvých let, a dobrovolně vzdej správu věcí mladým. Pečuj o sílu Tvého ducha. Ten jediný Tě bude chránit v době náhlého neštěstí. Ale netrap se představou neštěstí, které by Tě mohlo potkat. Většina strachu se rodí z duševní únavy a z osamocení. * Zůstaň vždy rozumně sebeukázněný, ale buď též laskav sám k sobě. Jsi dítětem vesmíru. Ne méně než jsou stromy a hvězdy. Máš právo zde být. A chápeš-li to, či nikoliv, věz, že vesmír se před Tebou otvírá tak, jak mu bylo dáno. * A proto zachovej mír s Bohem, s Tvým Bohem tak, jak Ty mu rozumíš a tak, jak Ty si jej představuješ. A při vší té lopotě a snažení, a při všem hluku a zmatku, který Tě obklopuje, udržuj si mír ve své duši. * Neboť přese všechnu špínu, lopotu a ztracené sny, jest to stále krásný svět. Buď opatrný. A snaž se být šťasten...

Nalezeno v kostele Sv. Pavla v Baltimore; Léta Páně 1692

The School and Basilica of Jesus the Adolescent

The Salesian foundations in the Holy Land and the Middle East have a unique beginning. They had their birth at Bethlehem under the guidance of Father Anthony Belloni. Anthony was born in Oneglia, Liguria, Italy in 1831, fifteen years after the birth of John Bosco. He studied at the seminaries in Albenga and Genoa and was ordained in 1857. Although not a Salesian, he knew and respected his contemporary, Don Bosco.

Fr. Belloni volunteered to serve in the missions and was sent to Palestine, where he became sensitive to the plight of abandoned youth and spent his time and resources in founding several orphanages. When he opened his first home in Bethlehem in 1874, he also founded a small religious group, the Brothers of the Holy Family, to assist him in his work. Fr. Belloni established two other works, one in Beit Gemal and the other in Jerusalem. The Arabs called him "Aboulyatama" (Father of the orphans) and the Christians named him "Don Bosco of Palestine."

Fr. Belloni feared that his small group would not be able to continue his work and so he asked Don Bosco several times if his Salesians would take it over. This did not happen during Don Bosco's lifetime, but in 1890, Don Rua, Don Bosco's successor, permitted the merger of the Brothers of the Holy Family with the Salesians, who then took over the administration of these three works in 1891. Fr. Belloni joined the Salesians along with several members of the Brothers of the Holy Family, which was thereupon dissolved. Fr. Belloni remainned in charge of the house at Bethlehem until his death in 1901.

In 1895, Fr. Rua, the Rector Major of the Salesians, visited the Holy Land to see the three works there. In Nazareth he also visited the hill of Nabi Sain, which was the former estate of the Brothers of the Holy Family. In 1896, the Salesians opened an orphanage in Nazareth and in 1901, they received authorization from Turkey to build a new and permanent orphanage on the hill of Nabi Sain, which viewed the mountains of Samaria and Galilee as far as Mount Hermon. France provided the funds and the new orphanage of Jesus the Adolescent was opened in 1904.

In 1905, Monsignor Maxime Caron from Versailles visited the orphanage. For a long time, he had been fostering a strong desire to build a shrine to Jesus the Adolescent, which would commemorate the long and silent years that Jesus spent as a youth in Nazareth. He could find no better place than the hill of Nabi Sain, where the Orphanage of Jesus the Adolescent had been built just a year before. The shrine would also act as a chapel for the orphanage.

The foundation stone was laid in 1907 and the architect, Lucien Gauthier, planned a bright and imposing gothic church, which was built entirely of white cut stones and large stained glass windows to make it even brighter. It was built through the efforts of many French and Belgian benefactors, notably Madame Foache, who, along with her husband, is buried in the church.

By 1910, the crypt or basement of the church could be used for worship. But, due to World War I, the upper church could not be completed until 1923, when the Basilica Shrine was consecrated and the statue of Jesus the Adolescent was placed in the main apse. The statue is a masterpiece by Italian sculptor Bogino. The other statues in the church are of the Archangel Gabriel, Therese of Lisieux, St. Joan of Arc and St. John Bosco.

During World War I, the work, as we said, was interrupted and the orphanage itself was occupied by Turkish troops for four years. Also, in 1938, the Arab upheaval caused many families from the neighboring villages to take refuge in the orphanage. In 1939, the British used it as a military hospital and an arms store. From 1942 - 1947 the orphanage was used by Polish forces and the Salesians gave assistance to 300 Polish children. From 1948 - 1950, it was used to house and care for some 650 refugees from Nazareth and neighboring villages. It was also used as a school for their children. In 1951, the orphanage was closed and it became a regular school with emphasis on trades and technologies for the underdeveloped area. At present, the School of Jesus the Adolescent has about 530 day students, still serving the needs of children in and around Nazareth.

Currently, the Salesians have 120 men who serve in seventeen different works in the Middle East and the Holy Land. They include the countries of Turkey, Egypt, Israel, Lebanon, Syria, Iran and Iraq.

From the Salesian Bulletin of Australia

HLASY NÁRODA – VOICES OF THE NATION Čtrnáctideník České katolické misie v Chicagu – Vydává Česká katolická misie při farnosti Panny Marie Svatohorské, 2414 S., 61st Ave., Cicero, IL. 60804. Published bi – weekly by: Czech Catholic Mission at Our Lady of the Mount Parish, 2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 656 - 7472, E-mail: czechmission@designtrax.com Řídí – Editor: Fr. Dušan Hladík s redakční radou. Application to mail at periodicals postage rates is pending at Chicago, IL. POSTMASTER: Send address changes to: HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804. Roční předplatné (25 čísel) – Subscription prices per year (25 issues): USA $35, Canada $38, Cizina $40, letecky + $30. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

Litoměřice, the Proud Bastion of Catholicism

The beautiful town of Litoměřice (population 26,000) lies at the confluence of the Ohře and Labe rivers. Once it was the 3rd largest town in Bohemia and archeological evidence suggests that Cathedral hill was occupied in Celtic times. The Celts were followed by the Marcomanni who in turn were followed by the Slavic Ludoměřic tribe after whom the town is named. In the 9th century a castle was built on the hill and in 1057 the Přemyslide Duke Spytihněv II. founded the collegiate chapter of St. Stephen. From the early 12th century German craftsmen and merchants migrated here in large numbers. The economic importance of the settlement was boosted by the establishment in 1200 of a mint and in 1227 the community was granted a town charter.

In 1297 the town was destroyed by a huge fire, but during the 14th century it was expanded and fortified. Litoměřice received many royal privileges, including the one granted by King Charles IV. to develop royal vineyards. The town fathers stood in opposition to the Hussite movement but in 1421 Litoměřice was forced to surrender to Žižka's warriors. In 1547 Emperor Ferdinand I. called an assembly here which greatly reduced the powers of most Bohemian towns. Because of their participation in the Estates Uprising, Litoměřice lost many of the royal privileges and numerous burgers were exiled. During the Thirty Years Wars the town was devastated by the Saxon and Swedish armies.

Renaissance Town Hall at Litoměřice

Most of the older buildings standing today date from the Baroque reconstruction begun in 1655 when a Catholic bishopric was founded here. The architects who left their greatest mark on Litoměřice were Giovanni Broggio and his son Ottavio Broggio. Ottavio was born here in 1668 and, along with his father redesigned the town's many churches following the arrival of the Jesuits who led the counter-reformation and converted the majority of the residents from their Hussite beliefs. The buildings attributed to the Broggios are many, including those that were reconstructed from the Renaissance style.

The town's fortifications were torn down in 1839 which led to further municipal expansions. Since the 2nd half of the 19th century there were many industrial projects constructed here. In 1938 the town was annexed by the Third Reich and became the headquarters of the highest Nazi judicial bureaucracy. In 1945 Litoměřice experienced a major upheaval when nearly its entire, predominantly German population was deported to Germany.

The natural center of Litoměřice is the Peace Square (Mírové náměstí) with its old Town Hall which was rebuilt in Renaissance style in 1539. Also in the square is the Dean's Church of All Saints (děkanský kostel Všech svatých) with a striking Gothic tower. This church was altered many times, the last Baroque alteration taking place by Ottavio Brogio. There are also a few preserved burghers' houses in the square.

An important place is Dómský pahorek (Cathedral Hill) with the Bishop's Residence of 1701 and the Cathedral of St. Stephen (katedrála sv. Štěpána), originally a Romanesque basilica of the 11th century, adapted in Baroque style between 1663 and 1680. It contains important paintings by Cranach and Škréta. Broggio the Younger designed the Baroque Church of the Annunciation (kostel

The Church of St. Wenceslas

Zvěstování Panny Marie) in 1731 to which is attached the Jesuit College. Other churches of Litoměřice include the Church of St. Adalbert (kostel sv. Vojtěcha), the Church of St. James (kostel sv. Jakuba), the Church of St. Wenceslas (kostel sv. Václava) and the Church of St. John the Baptist (kostel sv. Jana Křtitele).

Among the important personalities associated with the town of Litoměřice is Josef Jungmann, a leading Czech grammarian of the early 19th century, and an influential romantic poet Karel Hynek Mácha.

A genuine modern day martyr of both Nazi and communist persecution was the late Cardinal Štěpán Trochta the bishop of Litoměřice who suffered in a concentration camp during World War II and who was held incommunicado during the communist regime.

During the 1950's the St.Cyril and Methodius School of Divinity, formerly located at Charles University in Prague was transferred to Litoměřice. Due to the restrictions imposed by the atheistic communism, it was the only catholic school of divinity existing in Bohemia and Moravia. *Czech compatriot*

Photo on back page:
The Bishop's Residence and the Cathedral of St.Stephen at Litoměřice

